

Barrena

Hasi du euria, baina lurra egarri da oraindik

Euria etorri da, baina denbora beharko da lehortea nekazaritzan eta abeltzaintzan eragin dituen ondorioak desagertzeko / 2-3

Hasi da belarra ernetzen Eibarko larreetan, baina oso lehor daude oraindik. EGOITZ UNAMUNO

BASA ANIMALIAK

Basurdeak zauritu zuen emakumea ospitalean da oraindik

67 urteko emakumeak Donostia Ospitalean jarraitzen du; adituaren ustez, izutu egin zelako egin zuen animaliak eraso / 3

Basurdearen pasabidea. EGOITZ UNAMUNO

INGURUMENA

Euskal Kostaldeko Geoparkea izan da Geoparkeen Sarearen XI. Jardunaldi Irekien egoitza

Bi eguneko topaketei ekin aurretik, zortzi geoparketako alkateei eta ordezkariari harrera egin zieten Deban / 27

Geoparkeetako ordezkariak, asteartean, Deban egindako ongietorri-ekitaldian. GEOPARKEA

INGURUMENA

"Arkitektoek eta arbolazainok batera jardun behar dugu, derrigor, herri baten diseinuan"

Mendaro herri barruko zuhaitzak kudeatzeko plana osatu du Samuel Alvarez arbolazain-teknikariak, Udalaren enkarguz / 14-15

KIROLA

Euskadiko Krosak izenpean batu dira lurraldean egiten diren lau kros nagusiak / 13

ASIER ORBEA

ETXEBIZITZA

Ermuko Udalak udalerrri osoa gune tentsionatu izendatzeko eskatu dio Jaurlaritzari / 16

Aixolako urtegiaren ikuspegia, aste honetan bertan. EGOITZ UNAMUNO

Urtegiek ongi eutsi diote, baina lehorteak kalte handia eragin du lehen sektorean

2025eko neguan eta 2026ko udaberrian egindako prezipitazio ugariei esker, ur-erreserbek ongi eutsi diete. Ingurunean eta lehen sektorean, berriz, kalteak larriagoak izan dira.

Egoitz Unamuno Loidi DEBABARRENA Aurtengo udan, beroa eta prezipitazio eskasia izan dira nagusi Euskal Herrian, baita Debabarreanean ere. Altzolako (Elgoibar) estazio meteorologikoan jasotako datuen arabera, aurrean, maiatzetik irailera bitartean iaz baino %40 euri gutxiago egin du.

Urtegiei dagokienez, Soralueze, Eibar eta Ermua hornitzen dituzten Urkulu eta Aixolako urtegiak egoera onean izan dira abuztuan, %70 eta %75eko betetze-mailarekin. Elgoibar. Men-

dar, Deba eta Mutriku hornitzen dituen Kilimongo akuiferoan ere ez da hornikuntza arazorik izan.

Lehorteak inguru naturalean eragin ditu kalteak, mendietan eta ibaietan, haietan ur-ekasien ondorioak larriak izan dira. Mendietan larreak lehortu egin dira, eta zuhaitz asko, ihartu. Ibaietan ere hilabeteotan ur-emaria nabarmen jaitsi da.

Jarduera ekonomikoari dagokionez, lehen sektorea izan da sektorerik kaltetuena. Hala kontatu diote BARRENari Eibarren,

Elgoibarren eta Deban abeltzaintzan, baratzegintzan eta sagastiekin lanean diharduten hiru herritarrek.

Belarrik ez larreetan

Jol Igartua abeltzainak haragitarako 60 bat abelburu ditu Eibarko Mandiola auzoan duten ganadutegian. Igartuak kontatu duenez, uda honetan, lehortearen eraginez, "lanak bikoiztu eta gastuak handitu egin" zaizkie.

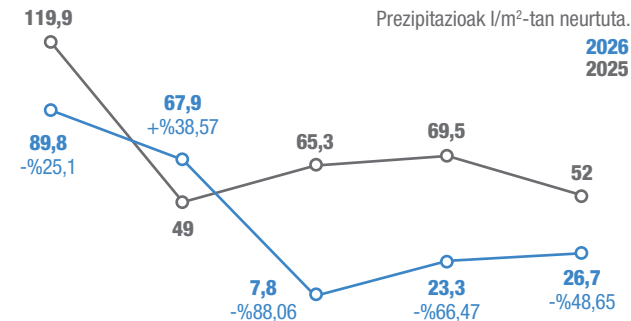
Uda hasieran izan ziren tenperatura altuen eraginez, "larreetako belarrak erre egin ziren eta uztaileko amaitu egin zen jatekoa mendian". Ondorioz, titiko txahalak ohikoa baino askozaz lehenago erretiratu behar izan zituzten kortara, eta behiak ere bai beheko larreetara, han pentsua eta belar-bolak emateko.

Egoera horrek lanak handitu dizkie ganadutegian. "Sasoi honetan, mendiko itxiturak konpontzen eta sasiak garbitzen ibili behar genuke, baina, horren orde, goiza ganaduari jaten ematen igarotzen dugu. Normalean, 90 egun inguru ematen ditugu belar-bolak ematen, eta aurrean 200 egunera joango gara",

BETETZE MAILA AIXOLAKO URTEGIAN

%70

Prezipitazio datuak Altzolako estazio meteorologikoan

Maiatza	Ekaina	Uztaila	Abuztua	Iraila
PREZIPITAZIOAK GUZTIRA				
MAIATZETIK				215,5
IRAILERA				355,5

ITURRIA: EUSKALMET

jakinarazi du Igartuak. Ondorioz, hilabeteotako gastuek gora egin dute.

Gustura hartu dituzte egunetako euriak, baina badute kezka, euri asko eginez gero larreak lokaztu egingo direlako.

Uzta urriagoa baratzean

Miriam Arrizabalagak barazki ekologikoak ekoizten ditu Itziar-ko Doniene Haundi baserrian. Lehortearen eraginez, lanak eta gastuak handitu eta uzta urritu zaiela adierazi du. "Maiatzean hasi ziren muturreko giroak: lehen bi asteetan, negu giroa; eta, ondoren, uda betea. Ordutik, apenas egin duen euririk urrira arte".

Ur hornidurarekin arazoak izan dituzte. "Baserria gain batean dago eta depositua erabiltzen dugu ura ponpatu eta gordetze-ko. Momentu batetik aurrera

gutxiago ureztatu behar izan dugu, elektrizitatearen kostuak gora egin duelako nabarmen".

Laboreei dagokienez, kalteak esanguratsuak izan dira: "Bero-tegiko tomateak ez dira ondo etorri, sanjuanetako bero handiak erre egin zituelako. Goizeko patata ongi etorri zen, baina berandukoak apenas eman duen, eta kipula-buruak ere ez dira ondo hazi. Kalabazek, berriz, gau tropikalen ondorioz, uzta eskasago eman dute".

Arrizabalagak ohartarazi duenez, lehortearen ondorioak ez dira berehala desagertuko. "Orain, jendeak pentsa lezake: 'Eurria egin du eta arazoa konpondu da!'. Ez da horrela. Lehortearen ondorioak ez dira desagertuko datorren udaberrira arte".

Bestalde, gogo onez jaso ditu erakundeek iragarri dituzten

"Uda desastrea izan da: lanak bikoiztu egin dira, eta gastuak handitu"

JOL IGARTUA, ABELTZAINA

"Jendeak pentsa lezake: 'Eurria egin du eta dena konpondu da!'; ez da horrela"

MIRIAM ARRIZABALAGA, NEKAZARIA

Jol Igartua ganaduzaina, behiekin. E.U.

laguntzak, baina haren kezka nagusia etorkizuna da: "Ez da egiten lanketarik etorkizunean antzeko egoerei aurre egiteko, eta horrek kezkatzen nau".

Sagarrondoek, sagarra bota

Asier Lizarralde sagar ekologoekin egindako produktuak ekoizten ditu Lizagarar Sagartokian, eta Biolur Nekazaritza Ekologikoaren Elkarteko presidente da. Etxean dozenaka sagarrondo ditu eta inguruko herrietako hainbat sagasti ere ezagutzen ditu. Dioenez, aurtengo udan sagarrondoek ezohiko jarrera izan dute: "Sagarrondo askok, batez ere, zaharrenek, aleak bota dituzte, autobabeserako mekanismoa moduan, ikusi dutelako ez zirela gai eusteko".

"Gakoa hezetasunari eustea da, eta, horretarako, itzala behar dugu"

ASIER LIZARRALDE, SAGASTIZAINA

Lizarralde azaldu duenez, aurtun ebaki gabe laga zituen sagarrondoetako belarrak, eta, horri esker, sagarrondoek hobeto eutsi diote lehorteari: "Belarrak lagundu du sagastian hezetasun erlatiboa mantentzen, eta gurean uzta iazkoa baino hobea izan da".

Ez dator bat zuhaitzak lehortearen aurrean zuhaitzak *tantaka* bidez ureztatzea gomentatzen dutenekin: "Zuhaitzak pertsonen modukoak dira, ohitzen badituzu errazera, gero garai zailak datozenean ez dute egokitzeko gaitasunik. Nik nahiago dut pentsatzea zelan prestatu eta ohitu zuhaitzak estres egoeran bizitzera".

Elgoibartarraren ustez, gakoa "hezetasunari eustea da, eta, horretarako, itzala behar dugu, bai mendietan, bai baratzean eta baita herriguneetan ere. Nik sagastirako sistema egokien bila dihardut". Baikorra da. "Klima aldatu egin da eta egoera berrira egokitu beharra daukagu, beldurrik gabe. Hori egiten badugu bertan eta eskuera dauzkagun baliabideekin, ondo moldatuko gara", amaitu du.

Lizagararrekoek, oraindik ere, sagarrak batzen dihardute beste herri batzuetako sagastietan, eta Lizarralde baikor da aurtengo emaitzarekin. Aurtun ere espero du ailegatzea 40 tona sagar batzera.

Basurde batek pertsona bat zauritu du Soraluzen, "ezohiko" eraso batean

Erasoa basurdeen pasabide bat gurutzatzen duen errepide zatian gertatu zen

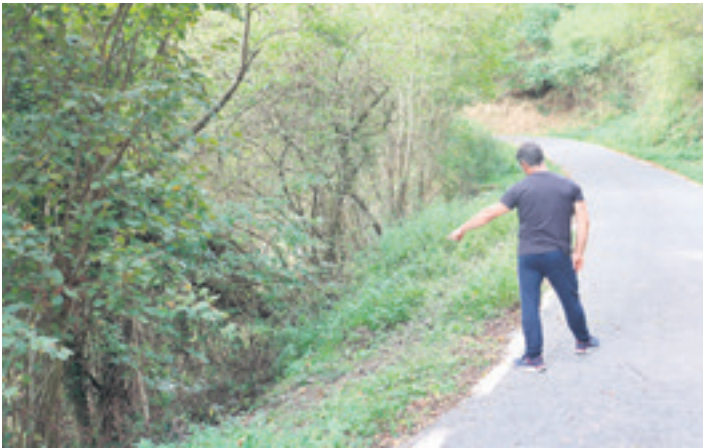
Egoitz Unamuno SORALUZE

Joan den domekan, goizeko hamarretan aldera, basurde batek emakume bati eraso egin zion Soraluzen, San Andres auzoan. 67 urteko emakumea, auzoko baserri bateko bizilaguna, Karakatera bidean zihoan, oinez, eta Izagirre-Etxetxo parean basurdeak eraso egin zion, "atzetik", justu basurdeen ohiko pasabide batek errepidea gurutzatzen duen lekuan. Basurdeak emandako bultzaden eraginez, emakumea lurrera erori eta basurdea "mugan behera bueltaka jausi zen eta alde egin zuen". Ondoren, emakumeak laguntza eskatu zuen mugikor bidez, eta hainbat bizilagun eta senide hurreratu ziren. Handik laster ailegatu ziren anbulantzia medikalizatuak ere, eta Donostiako Ospitalera eroan zuten. Han baieztatu zuten ez zuela barneko zauririk, baina, hala ere, bi egun egin zituen zaintza intentsiboen unitatean. Gaur, ostirala, emakumeak ospitalean ingresatuta jarraitzen du.

"Baliteke izutu zelako eraso egin izana"

Hasiera batean, senideen eta inguruko baserritarren ustea izan zen basurdea ehiza txakurrerengandik ihesi joango zela eta ihesean zihoalako egingo ziola eraso emakumeari. Ostera, goiz hartan, ehiztariak Txurruka auzoan jardun zuten orkatzen ehizan, eraso gertatu zen lekuetik 4-5 kilometroa, eta, haien ustez, ehizaldiak ez zuen izan zerikusirik erasoarekin.

BARRENAk kontsultatutako adituaren esanetan, "Soraluzeko kasuan ezinezkoa da ziurtasunez esatea basurdeak zergatik egin zuen eraso, baina pentsa liteke haren bidean zihoala eta errepidera ateratzen zenean, izutu egin zela parean emakumea ikusita, eta horregatik egin ziola eraso". Azaldu duenez, "ez da ohikoa" basurdeak gizakiari eraso egitea: "Normalean, basurdeek ihes egiten dute gizaki bat ikusi orduko, edo, behintzat, ez dira harengana hurreratzeko. Erasokorrak izan daitezke kumee-

Auzotar bat eraso gertatu zen lekua seinatzen. E.U.

kin daudenean, zaurituta, edo norbaitekin ezustean topo egitean, nahi eta kasu horietan ere ohikoena ihes egitea den. Ematen du Soraluzeko gertakaria azken kasuistika horretakoa izan daitekeela". Horrez gain, ohartarazi duenez, "gero eta basurde gehiago dago, dentsitatea handiagoa da, eta, ondorioz, ezohiko jarrerak izateko probabilitatea handiagoa da". Adituaren gomendioa da basurde bat ikusiz gero, ahal dela, ez hurreratzeko eta joaten uztea.

Erakundearen ardura

Gertakariak oihartzun handia izan du eta kezka piztu du herritar askoren artean. Erakundeak ere jakitun dira. Hala, Soraluzeko Udalak jakinarazi duenez, "azken hilabeteotan hainbat eraso eta egoera deseroso gertatu dira mendian, eta herritarrengan beldurra sortu dute. Hori dela eta, alkateak gertaera horien inguruan arduraduten erakunde eta eragileekin berba egiten dihardu, hartu daitezkeen neurriak aztertu eta ezarri ahal izateko".

Gipuzkoako Aldundiko iturrien esanetan, berriz, "ehizak ez dau-

ka gertakari horrekin zerikusirik", eta herritarrei gomendatu diete Larrialdietara deitzea. Bestalde, aditzera eman dute basurdeek baserri inguruetan kalteak egiten dituztenean neurriak hartzen direla, "bai tranpaketa eta baita ehiza kontrolatuaren bidez". Tranpaketak eta ehiza dira Aldundiak basurdeen populazioa kontrolatzeko erabiltzen dituen bitartekoak.

Hain zuzen, uda aurretik, Aldundiak baimendutako ehiztariak ehiza kontrolatuaren bidezko esku-hartze berezi baten bidez ahalgintu zituzten basurde bat akabatzen, hain justu, Soraluzeko San Andres auzoan, basurde batek hiru ahuntz hil zituelako baserri batean. Baserriarrak kontatu duenez, iazko ekainean gertatu zen lehen eraso: "Lotuta geneukan ahuntz bat akabatu zigun basurde batek. Parte eman nuen, baina esan zidaten ezin zitekeela basurdea izan". Ostera, handik bost egunera gertatu zen bigarren eraso: "Beste ahuntz bat eta antxume bat hil zituzten. Antxumea oso rik jan zuen, eta ahuntzaren erdia. Etxera eroan nuen eta berriz eman nuen parte, eta ikusi zutenean nola zegoen janda, orduan bai, baieztatu zuten basurde batek hil zituela". Ondoren, Aldundiak ehiza kontrolatuko aktazio berezi bat jarri zuen martxan: "Kamerak ezarri zituzten eta ehiztari profesionalak etorri ziren, baina ez zuten lortu basurdea akabatzerik".

"Pentsa liteke basurdea izutu egin zela bidera ateratzea eta emakumea ikusi zuenean"

NIRE USTEZ

Ondo eta arin

ENRIKE IZAGIRRE

Urrira gatoz. Pilarika egunetik atzera, uso-pasea eta eskopeta hotsa. Kuadrillan gaia irtenda, lagun batek sarri atera ohi duen hizkera urre finez, *lehengoek esaten zuten usoari tiro egiteko, begiak ikusi bihar zitzaizkiola, bestela altuegitik doan seinale* aipatu zigun afarian. Paseko usoari begiak ikusi! Atzotik esamoldearekin liluraturik, sormena hegaztietara lerratuta darabilt gaur goizean. Zutabe baterako aproposa dirudi.

Zenbait esaerak literalki adierazten dutenari bezainbeste, zehazten ez dutenari begira jartzen gaituzte. Gure amari ikasitako "ondo eta arin, txoriak hegan" dioena, esaterako, salbuespen baten berri ematen ari zaigu: txoriak hegan bai, baina zuk ez dezazula ondo eta arin ezer egin ahal izaterik espero.

"Zenbait esaerak literalki adierazten dutenari bezainbeste, zehazten ez dutenari begira jartzen gaituzte"

Lise Meitner fisikariaren biografia bat irakurri nuen orain urte batzuk. Interesgarria egin zitzaidan, eta ez dirudi ez zen konturik zioenik delako biografia hartan. Lisa Meitner fisio nuklearraren aurkitzailatzat jotzen da, Otto Hahn izeneko beste fisikari batekin batera. Hobeto eta arinago azaldu ezinda, hogeita hamar urte eraman zien ikerkuntzak, eta 1944an Otto Hahn-ek Nobel

saria jaso zuen, baina Lisa Meitner ez zuten sari harekin ohoratu. Atsotitzean antzera, Nobel sariak ere errealtatearen mutur bat bakarrik islatzen du, esanahi osoa norberak ikertu eta borobildu behar duen bitartean.

Ez-berdintasun kontu honek dodo izeneko hegaztien iraungipena gogorarazi dit. Batetik, Maurizio uhartean isolatuta eboluzionatzetik, dodoak ez omen zuen gizakiarenganako beldurrik garatu; bestetik, hegoak izan arren, ezin zuen –gaurko oiloen antzera– hegan egin. Gure berdintasun ideiak ere Utopia izeneko irla hartan kokatu, konfiantzan pausatu baina hegada hartu ezinik, bertan iraungitzeakoak ote dira? Horixe zertu zait goiz parteko pasealdi ederrean. Urriak hiru egun ditu gaur. Datorren urteko urrirako Baztango mutil-dantzen izendapenak aipa genitzake, beharbada.

GUTUNAK

Gudarien Plaza: Deba jakin gabe galtzen ari den ondarea

JESUS MARI AGIRREZABALA

DEBAKO ALKATEA (1999-2011)

DEBA

Joan den 2026ko abuztuaren 7an udal instantzia bat aurkeztu nuen, alkateari eskatuz idatziz egiazta zezala Gudarien Plazako monolitoen lekualdaketak jatorrizko proiektuaren egilearen oniritzia duen. Oraindik erantzunaren zain nago. Hala ere, Alazne Txurruka alkateak 48 ordu baino gutxiagoan erantzun zion, komunikabide batean, plazaren zerbitzuen eta funtzionaltasunaren balio-galtzea salatzen zuen herritar bati. Asimetria hori ez da gardentasuna.

Debako alkate izandakoa naizen aldetik, irisgarritasunean egindako aurrerapenak baloratzen ditut, baina salatzen dut alkatearen sentiberatasun-falta Gudarien Plazaren esanahiaren aurrean. Ez da hiri altzaria: katalogatutako multzoa da, Arau Subsidiarioek babestua, Luciano Pagaegik proiektatua eta Mikel Campok zuzendutako Arte Eskolako ikasleek eskulturatua. Euskal Herriko zazpi lurraldeekin gudarien oroimena ordezkatzan du, eta indar politiko guztien adostasunez onartu zen, EAJ barne, egungo alkatearen alderdia.

Bi galdera daude erantzun gabe: egilearen oniritzia

dagoen, eta zergatik ez zen aztertu irisgarritasuna monolitoak bertan mantenduz konpontzea, Anes Arrindara eramatea erabaki aurretik. Bitartean, beste herri batzuek, Mañariak, besteak beste, 2026ko irailaren 20ko argitalpen baten arabera, Deban egindakoa hartzen dute eredutzat.

Alkateari eskatzen diot artistarekin batera berrius dezala monolitoak Gudarien Plazara itzultzeko aukera. Debak ez du gutxiago merezi.

Debabarreanean ere, etxebizitza negozioa eten!

LAB SINDIKATUA

DEBABARRENA

Debabarreanean geroz eta jende gehiagok du arazoa etxebizitza bat eskuratzeko. Alokairuak gora doaz, eta bitartean, etxebizitzarekin negozioa egiteko geroz eta praktika gehiago normalizatzen ari dira.

Denboraldiko alokairuak, logelaka alokatzea, *rent to rent*, higiezin agentziek jabeak prezioak igotzera bultzatzea, prezio abusiboak... Etxebizitza bizitzeko eskubidea izatetik, etekinak lortzeko negozio bihurtu da.

Egoera horren adibideak egunero entzuten ditugu LABeko etxebizitza asanbladetan: *Etxean haurrik ez zela onartzen esan zidaten, ez ditut baldintzak betetzen – arrazializatua izatearen ondorioz–, ikaslea ez nintzenez, ez zidaten alokatu, ez didate LAU etxebizitza legea aplikatzen, alokairu*

kontraturik ez didate egin nahi, ez didate uzten etxean erroldatzen...

Praktika hauen ondorioak langile klaseak eta sektore prekarizatuenean pairatzen dituzte. Hau ez da kasu isolatuen multzoa. Etxebizitzaren merkantilizazioaren eta espekulazioaren ondorioa da. Bitartean, langileok soldataren gero eta zati handiagoa etxebizitza ordaintzera bideratu behar dugu.

LABek bizitzaren aldeko sindikalismoa egiten du, kapitalaren aurkakoa. Horregatik, lantokietan bezala, etxebizitza eremuan ere ekintza sindikala antolatzen dugu. Zentzu horretan, etxebizitzaren negozioak mehatxatutako maizterrek eta LABek deituta, mobilizazioak egin genituen asteburuan Hego Euskal Herriko hiriburuetan.

'Euskararen indarra, gure indarra'

GORKA AGIRREZABALA

DEBA

Hau irakurriko duzuenon artean bi talde egongo zarete, ikastola ezagutu eta bere parte izateko aukera zoragarria izan zenutenak eta Deban ikastola egon zela jakin ere ez dakizuenak. Hortaz, hori gogora ekarri eta ikastolen alde lan egin zuten guztien borroka eta bertako ekintzak goraipatzera nator.

Izan ere, 40 urte dira Deban Kilometroak ospatu zela,

Barrena[®]

DEBABARRENEKO KOMUNIKAZIO TALDEA

Argitaratzailea

Barrena Komunikazio Taldea
Kooperatiba Elkarte
Aita Agirre plaza, 3
20870 Elgoibar
barrena@barrena.eus

Lehendakaria

Gaizka Azkarate.
Zuzendari nagusia
Egoitz Unamuno.
Eduki arduraduna
Ainara Argoitia.

Erredakzio batzordea

Ainara Argoitia, Ubane Madera,
Ainhoa Andonegi, Ander Gomez
Izaro Aulestiarte.

Kazetariak

Ainara Argoitia, Ainhoa Andonegi,
Ander Gomez, Asier Orbea,
Egoitz Unamuno,
Garazi Mendieta, Izaro
Aulestiarte,
Nerea Bedialauneta,
Ubane Madera.

Diseinu arduraduna

Oier Larreategi.

Zuzentzailea

Sergio Azkarate.

Maketazioa

Zalao Arnaiz,

Oier Larreategi.

Publizitatea

Leire Rubio.

HARPIDETZA

Elgoibar 20870
Aita Agirre plaza, 3
943 74 16 26
harpidetza@barrena.eus

PUBLIZITATEA

Elgoibar 20870
Aita Agirre plaza, 3
943 74 37 04
publi@barrena.eus

DEBAKO EGOITZA

Deba 20820
Ifar Kalea 12, behe
943 19 13 83

ELGOIBARKO EGOITZA

Elgoibar 20870
Aita Agirre plaza, 3
943 74 41 12

ERMUKO EGOITZA

Ermua 48260
Erdikokale 2, 1
943 17 93 50

SORALUZEKO EGOITZA

Soraluze 20590
Errabal 15, 1
943 75 13 04

Lege Gordailua: LG D 993-2025

ISSN: 3101-2647

Tirada: 10.500 ale

Inprimategia: Zeroa Multimedia

BARRENAK ez du bere gain hartzen aldizkari honetan kolaboratzaileek emandako iritzien gaineko erantzukizunik.

LAGUNTZAILEAK

Debako Udala

Elgoibarko Udala

Ermuko Udala

Mallabiko Udala

Mendarako Udala

Mutrikuko Udala

Soraluzeko Udala

Babestutako hedabidea

Bizkaiko Foru Aldundia
Diputación Foral de Bizkaia

1986. urtean. Ez naiz kantuaz oroitzen, agian norbaitek abestu ahal izango du oraindik ere, baina, dakidanez, aitak esanda – antolatzaile aritu zena–, ordura arteko jendetsuena izan zen Deba-Itziarren ospatu zen Kilometroak hura. Benetan berezia izan zen, bai arrakasta aldetik eta baita helburu aldetik ere. Debako ikastola, euskal hezkuntza eta hizkuntza lantzeaz haratago, ongizate sozialaz arduratu zen. Itziarko Ama ikastolak ez zuelako nahi bere "seme-alabak" etorkizunik gabe geratzea. Horretarako, 14-16 urte bitarteko gazteentzat ofizio eskola bat sortzea izan zen Kilometroak haren helburu. Euskal Herriaren babesa izatea lortu zuten, gainera, ordura arteko Kilometroak jendetsuena izatera iritsiz, 120.000 pertsonarekin. 20.000.000 pezetako (120.000 euro) diru bilketa lortuz, kontuan izanda txikito baten prezioa 15 pezeta (9 zentimo) zela.

Gogoratzten dut lehenengo aldia, amarekin eskutik sartu nintzenean, mantala eskuan, begiak malkotan, Kontxitarren maitasuna aurpegiko irrifarrean.

(Brigade Locoren abestiaren moldaketa)

Hau izan zen nire lehen eguna oharkabeko euskal militantzian. Festaz jantzitako borroka hartan egin genituen gure lehen aldarrikapenak; Ipuruan

Kilometroetako pankarta erraldoia zabalduz, errifak salduz, edo eta aitarekin kotxean megafoniaz herriz herri Kilometroetara jendea gonbidatuz. Ezin aipatu gabe utzi lanketa honen atzean egon ziren guraso, ikasle, familia eta, nola ez, klandestinitatean ikastola sortu eta aurrera eramane zuten irakasle guztiak. Herria zuetaz harro dago eta historian txertatuta geratuko da zuen euskararekiko maitasuna. Hauet guztiei esker, izan zirelako, gara eta garelako, izango dira!

'Naza' dokumentala, libre eta doan

I.A.Z.
ELGOIBAR

Yuval Abraham-ek eta Rachel Szor-ek, *Naza* dokumentalaren zuzendariak, mezu hau zabaldu dute: "Interes publikoa medio, Raquel kideak eta biok erabaki dugu filma Interneten doan eskegitzea, era mugagabea, munduko edozein pertsonak dokumentaleko soldaduen lekukotzak ikusi eta entzun ditzan. Aste gutxi barru izango da, azaroan, ahal dugun azkarren".

Horrez gain, Israelgo zinema aretoei mezua bidali dietela jakinarazi dute, debalde eskaintzen dietela filma, sorburua duen lurraldean ere estreina dadin mundu mailan bezalaxe: "Biolentzia handia dago film hau ezkutuan mantentzeko, eta, beraz, ausardia handiko erabakia litzateke proiektatzeko hautua egitea".

Irailaren hasieran, Veneziako zinema jaialdian estreinatu zuten *Naza* dokumentala. Harrera beroa jaso zuten zuzendariak. Epaimahaiak ez zien sari handirik eman, baina bai aipamen berezia. Israelgo Gobernuak berehala erantzun zuen: "Ikerketa abiatu dugu bi zinemagileen iragana aztertzeko, ez ote duten Palestinako erradikalekin harremanik izango. Litekeena da herritartasuna kentzea ere". Aurrekoan, Donostia Zinemaldian aurkeztu zuten, Perlak sailean, eta baita saria jaso ere: Donostia Hiria Publikoaren Saria. Victoria Eugenia antzokian egin zuten emanaldi berezia. Zuzendariak falta ziren; jasotako mehatxuen ondorioz, ez agertzea erabaki zuten. Zinemaldiaren bueltan, ugaritu egin ziren Palestinaren aldeko ikurrak. Baita *We are Naza too* aldarria ere (gu ere Naza gara). Adi, beraz: filma eskuragarri dagoenean, ikusi eta zabaldu!

'Bidean bat gara'

A.A.
ELGOIBAR

Urriaren 18an Nafarroa Oinez 2026 ospatuko da, *Bidean bat gara* lelopean. Ibilbidea Zizur Nagusia-Ardoi eta Galar inguruan egingo da, Erentzun eta San Fermin ikastolak lotzen dituen bidean. Ibilbidea ez da bi ikastolen arteko lotura soilik izango. Antolatzaileen esanetan, euskararen alde egiten dugun bidea ere bada: euskara

sustatzeko, indartzeko eta normalizatzeko bidea, eta euskaltzale guztiak elkartzeko eta sareak sendotzeko topagunea. Nafarroa osoan euskara ofiziala izan dadin eta euskaraz bizitzeko eskubidea aitortzeko ozen aldarrikatzeko eguna izango da. Kontzertuak, ikuskizunak, familientzako proposamenak, haurrentzako eskaintza eta gazteei zuzendutako ekimen bereziak izango dira egunean zehar. Antolatzaileek azpimarratu dutenez, aurtengo helburuetako bat Nafarroa Oinez ahalik eta jasangarriena, irisgarriena eta inklusiboena izatea da. Horretarako, garraio publikoa erabiltzea erraztuko da, aparkalekuak zentralizatuko dira eta bizikletaz joateko aukerak sustatuko dira. Mugikortasun urriko pertsonentzat ere berariazko neurriak izango dira. Era berean, edalontzi berrerabilgarriak erabiliko dira eta elikadura behar bereziak dituzten pertsonentzako eskaintza egongo da. Beraz, apuntatu agendan eta goazen denok Nafarroa Oinezera!

Gure Balioak sariak

DEBEGESA
DEBABARRENA
Debegasa Debabarreneko Garapen Agentziak berriro jarri ditu martxan Gure Balioak Sariak, eta hautagaitzak aurkezteko epea

2026ko urriaren 16ra arte egongo da zabalik. Aurtun hiru kategoria sarituko dira: Bizitza osoko ibilbidea, Gazte ekimena eta Gizarte ekimena. Debabarrendera guztiak gonbidatzen ditugu hautagaiak aurkezteko. Parte hartu nahi duen edonork edo hautagai izan daitekeen norbait ezagutzen duen edozein pertsonak jada aurkezteko bere proposamena. Hautagaitzak bidaltzeko azken eguna 2026ko urriaren 16a izango da (egun hori barne). Proposamen guztiak debegesa.eus webgunean bertan sari bakoitzaren atalean dagoen formularioa bete eta kasu bakoitzean eskatzen diren betekizunak kontuan izanda aurkeztu behar dira.

GUTUNAK: Karaktereak, gehienez: 2.000 (hutsuneak barne). **BARRENAK** eskubidea du gutuna laburtzeko. **Gutunak ezin izango dira kapituluka bidali.** Gutun edo iritzi-zutabe bati ezin izango dio pertsona berak kapituluka erantzun; gutun bakarrarekin erantzun beharko dio. Gutunarekin batera bidali beharrekoak: egilearen izena eta abizena, herria, harremanetarako telefonoa eta nortasun agiriaren zenbakia. Gutuna helarazteko bideak: Aita Agirre Kulturunea 3-3, 20870 Elgoibar / barrena@barrena.eus

Gabilondo, Mintxetako gimnasioan. ASIER ORBEA

"Harremanak egiteko eta sozializatzeko gune bilakatu dira gimnasioak"

ARGIÑE GABILONDO

ELGOIBAR KIROLA, KIROL-KOORDINATZAILEA

Gimnasioak izan duen harrera ikusita, monitore bat jartzeko aukera aztertzen ari dira

Ainhoa Andonegi

Elgoibarko Udalak gimnasio berritua zabaldu du Mintxetan. 250.180,69 euroko aurrekontua izan du obrak, eta Danobatek erdia finantzatu du; 125.000 euro, alegia. Astelehenetik domekara egoten da zabalik; domeketan, goizez, baina gainerako egunetan, arratsalde ere bai. Abonatuek doan dute sarrera. Argiñe Gabilondok eman du berrikuntzen berri.

Gimnasio berritua estreinatu duzue. Gustura geratu zarete berrikuntze-kin?

Egia esanda, bai, oso gustura gaude, eta garrantzitsuena erabiltzaileen erantzuna izan da. Herritarrek oso ondo erantzun dute, eta jende pila bat ari da etortzen. Hilabeteko epean 590 erabiltzaile pasatu dira hemendik, 410 gizonezko eta 180 emakumezko. Lehen, batez ere, gizonak etortzen ziren, baina orain, emakumezkoak ere asko ugaritu dira. **Zein aldaketa nagusi egin dituzue?** 23 makina berri ekarri ditugu, eta, horrez gain, gimnasioa hiru espaziotan banatu dugu: kardio aretoa daukagu, batetik; bestetik,

makina gidatuak daude; eta hiruugarren espazioan pisu libreko gunea sortu dugu, barrekin eta mankuernekin. Luzaketak egiteko eta abdominalak lantzeko gune txiki bat ere badago, nahi duenak ariketak egin ditzan bere pisua erabiliz. Espazio bereizketak horrekin, jendea sakabanatu egiten da, eta lehengoak baino bete sentazio gutxiago ematen du. Gazteek, esaterako, pisu libreko gunea erabiltzen dute asko, eta helduek nahiago dituzte makinak. Kardio gunean denetik biltzen da. Leku gehiago dagoenez, erabiltzaileek erosotasun eta lasaitasun handiagoz entrenatu dezakete. Lurra ere berritu egin dugu, hormak margotu, atzeko aldean kristala jarri dugu argi naturala izateko, aire sistema ere berritu dugu... Horrek guztiak erakargarriago eta erosago bilakatu du gimnasioa. Horrekin batera, Olaizagako

gimnasioan ere egin ditugu hainbat berrikuntza; beraz, esango nuke elgoibartarren gimnasio beharra aseta dagoela gaur egun. **Ze inpresio jaso duzue erabiltzaileengandik?**

Erabiltzaileen erantzuna oso positiboa izaten ari da, eta jendea gustura eta eskertuta dago. Askok ez zuten espero irailaren 1erako gimnasioa zabalduko genuenik, eta hitz emandako datan zabaldu izana oso garrantzitsua izan da.

Nola erabaki duzue zein makina berri sartuko zenuten?

Ekain hasieran erabiltzaileekin bildu nintzen, galdetzeko zein behar ikusten zituzten. Informazio guztia jaso nuen, eta hartan oinarrituta egin nuen makina berrien zerrenda. Ondoren, bi bilera egin genituen, Kultur Etxean, erabiltzaileekin, makina berri horiek erakusteko. Ekarpenak egiteko aukera eman genien, eta azken moldaketak egin ondoren egin genuen azken eskaera. Merkatua oso zabala da eta aukeraketa egokia egitea garrantzitsua da.

Makinak erabiltzen ikasteko doako saioak antolatu dituzue. Zelako harrera izan dute?

Oso ona, saio guztiak bete dira. Adinaren arabera antolatu ditugu saioak; batzuk 50 urtetik gorakoentzat izan dira eta besteak 50 urtetik beherakoentzat. **Ez al zaizu iruditzen adituak ez diren erabiltzaileei laguntzeko monitore bat egon beharko litzatekeela gimnasioan?**

Guretzat garrantzitsua da lehen-dabizi erabiltzaileei makina modu egoki eta seguruan erabiltzen erakustea, minik ez hartzeko, eta horretarako atera ditugu hamar saio. Jendea itxarote-errendan geratu da, eta, saioek izandako arrakasta ikusita, saio gehiago aterako ditugu. Horrez gain, hausnartzen ari gara mus-

kulazio-gelan monitore bat jartzeko aukera.

Zein tipologiatako erabiltzaileak etortzen dira gimnasiora? Urteekin aldatu egin al da erabiltzaileen profila?

Batez ere, gazteak etortzen dira, baina azken urteotan, 50 urtetik gorako erabiltzaileen kopuruak gora egin du nabarmen eta ate irekien saioetan 60 urtetik gorako jendea ere ibili da. Lehen ere etortzen ziren gazteak, baina esango nuke gaur egun gazteagoak etortzen direla. 16 urtetik beherakoek gurasoen baimena behar dute bakarrik etortzeko. Elgoibartarrak jarduera fisikoa egitera animatu nahi ditugu, bereziki, muskulazio gela berritua ezagutzera eta probatzera. Aukera ona da osasuna zaintzeko, indarra eta ongizatea hobetzeko eta ariketa fisikoa gozatzeko.

Zein helbururekin joaten dira gazteak gimnasiora?

Askok itxura hobetzea dute helburu. Sare sozialek ez dute baxterez laguntzen, eta askok han ikusten dituzten gorputzak nahi dituzte. Alde horretatik, aldaketa handia gertatu da, eta oso gaztetatik hasten dira irudia zaintzen. Kirola egiteaz eta entrenatzeaz gain, sozializatzea ere etortzen dira. Gimnasioak elkartzeko, harremanak egiteko eta sozializatzeko gune ere bihurtu dira gazteentzat. Hala ere, adina edozein dela ere, gehienak konturatu dira osasuntsu egoteko kirola egitea zein garrantzitsua den. Jendea oso sasoiko dago.

"Esango nuke elgoibartarren gimnasio beharra aseta dagoela gaur egun"

Makinak erabiltzen ikasteko saio guztiak bete dira, eta gehiago jarriko dituzte. A.O.

"Zoriondu egin ditut Argiñe eta Ramon, egindako lanagatik"

ASIER RODRIGUEZ

"Ia egunero etortzen naiz gimnasia, eta, ohiko erabiltzaile moduan, oso pozik geratu naiz aldatzarekin. Gimnasio asko ezagutzen ditut, eta iruditzen zait hau oso ondo geratu dela. Ni, behintzat, oso pozik nago. Zoriondu egin ditut Argiñe eta Ramon, egindako lanagatik. Gurekin bilerak egin

dituzte hau dena berritzeko, eta hori eskertzekoa da. Jende asko dabil, bereziki gazteak, baina, espazioa handitu dutenez, erabiltzaileok sakabanatuago gaude. Ni entrenatzera etortzen naiz, hobeto ikusteko eta osasuntsu egoteko, batez ere. Zahartzaroari begira garrantzitsua da indarra hartzea".

"Aldaketa polita egin dute, niri gustatu zait"

NEREA RODRIGUEZ

"Erabiltzaileok aspalditik ari ginen gimnasio berria eskatzen, eta, azkenean, berritu dute. Niri gustatu zait. Aldaketa polita egin dute, eta ondo geratu da, bai. Orain dela lau bat urte hasi nintzen gimnasia etortzen. Nire helburua osasuntsu egotea

da, bereziki; burua arindu eta kezkak ahazten laguntzen dit honek. Jende asko etortzen da orain; gimnasioa berritzeak izango du zerikusia, baina baita iraila izateak ere. Sasoi honetan jende asko hasten da kirola egiten".

"Jendea animatuko nuke gimnasia etortzera"

JULENE RODRIGUEZ

"Urteak dira gimnasia etortzen naizela, eta, egia esanda, oso ondo geratu dela iruditu zait. Aldaketa sekulakoa izan da. Askoz handiagoa da, espazioak bereizi dituzte eta ekarri dituzten makinak oso ondo daude. Ni bazkidea naiz, eta oso pozik nago; badaukat

ohitura astean hiru bat aldiz etortzeko. Hasieran jende asko zegoela iruditu zitzaidan, baina hartu diogu neurria, eta ulertu dugu makinak partekatu egin daitezkeela. Ez dago arazorik, giro ona dago. Nik jendea animatuko nuke etortzera, dudarik gabe".

"Indarra hartzea garrantzitsua da etorkizunerako"

AIMAR VIGARA

"Oso ondo laga dute dena. Makina berriak oso ondo daudela iruditzen zait, eta lan ona egin dutela esango nuke. Orain handiagoa da, eta erosoagoa. Ni oso pozik nago berrikuntzarekin. Astean lau bat aldiz etortzen naiz gimnasia, eta,

horrez gain, futbolearen ere jokatzen dut. Indarra hartzea garrantzitsua da etorkizunerako, eta hori da nire helburu nagusia. Gazteon artean arrakasta daukate gimnasioek, osasunagatik ez ezik, itxuragatik ere bai".

PINTURA ETA DEKORAZIOA
CORDON VILARCHAO
cordonvilarchao@telefonica.net
San Roke, 7 - Olasope, 18, Pab. 25-26
943 740 570 / 636 986 162

San Roke, 26 - 20870 ELGOIBAR (Gipuzkoa)
943 740 704 - 639 047 337
Asteleneetik ostiralera:
11:00 - 13:00 / 16:30 - 19:30
Larunbata: 11:00 - 13:00

Elgoibar Albaitaritza

Excoindegi zerbitzu doako.
Datu ondu harteko.

aldaz
hartz klinikak · clinicas dentales RPS 128/24

Hortzak falta zaizkizu?

Hortzen faltak eragin zuzena du osasun orokorrean. Kasu bakoitzak azterketa espezifiko bat eskatzen du, ez baitago irtenbide unibertsalik. Hauek dira gaur egun darabiltzagun irtenbide nabarmenak:

- 1. Hartz-pieza bakarordekatzea, inplante unitarioa:** aukera terapeutiko homologatuena eta iraunkorra. Hezur-egitura integratzen da oinarri biokongarri baten bidez, jatorrizko piezaren funtzio naturala bereganatuz. Hartz-zubia: ondoko hortzetan bermatzen den egitura. Prozedura kirurgikorik gabe, berehalako emaitza estetiko eta funtzionala eskaintzen du.
- 2. Hainbat hartz-pieza ordekatzea, protesi partziala:** soluzio moldagarria, eroso eta optimizazio ekonomiko handikoa, pazientearen anatomia bikainera egokitua. Inplanteen gaineko zubia: egitura finkoa, alboko hortz osasuntsuak higatu edo ukitu beharrik gabe epe luzerako estetika eta funtzionaltasuna bermatzen dituen.
- 3. Hartz-pieza guztiak falta direnean, arku osoko protesi finkoa:** gomendatutako konponbiderik eraginkorra pieza gehienak edo guztiak galdu direnean, aho-egitura osoaren errehabilitazio osoa lortzeko. Gure helburu nagusia eta lehentasuna pazientearen bizi-kalitatea eta ongizate funtzionala berreskuratzea da. Egoera ebaluatzeko eta diagnostiko profesionala izateko, lehen balorazio-bisita doakoa da eta ez dakar inolako konpromisorik.

San Bartolome, 22 - Elgoibar
lyd@dentaldaz.com **943 366 377**

Dantzariak, eliza atarian. J. CABRERA

Dantzari bat, ezpatak jasota. CABRERA

Errosarioko Amaren aurrean ere egin zuten geldialdia. M.A.

Ume bat, torero. M.A.

Ezpata dantzak eta zezentxoek giro bikaina sortu dute Errosario kaleko jaietan

Zezentxoak eta poneyak berreskuratu dituzte aurtengo jaietan

Ainhoa Andonegi

Urriaren 7an izaten da Errosario kaleko Amaren Eguna, eta horren harira ospatu izan dituzte festak Errosario kalean. Garai batean, jai handiak izaten ziren. Errosario kalean hainbat taberna zeuden antzina, eta merkatariak ere bai. Haien artean antolatzen zituzten festak, baina poliki-poliki jaiak galdu egin ziren. Burokrazia eta aseguru kontuek zaildu egin zuten jaiak antolatzea, eta ekitaldiak gutxituz joan ziren egitarauan. Azken urteetan Haritz Dantza Taldekoen ezpata dantza soilik izaten zen, baina aurtengo zezentxoak eta poneyak berreskuratu dituzte, eta sekulako arrakasta izan dute gaztetxoaren artean.

Errosario kalearen hasieran aparkatuta zegoen zezentxoaren

kamioia domeka arratsaldean, eta haren bueltan ikusmina nabari zen. Ume zein gaztetxoak kamioiaren bueltan bildu ziren, zezentxoei begira; gehienak, haien tamaina neurtzeko asmoz. 18:00etan zabaldu zuten kamioiko atea, eta orduan irten zen lehen zezentxoa. Kalea jendez bete zen; asko kale bazterretan bildu ziren ikuskizunaz gozatzeko, eta ausartenak zezentxoaren aurrean korrika aritu ziren. Ondoren, poneyak atera zituzten, eta baretu egin zen giroa.

Goizean, ezpata dantza

500 urteko tradizioa dauka ezpata dantzak, eta Haritz Euskal Dantzari Taldeak 2009an berreskuratu zuen Elgoibarrerako. Ordutik hona, Errosario kaleko Amaren Egunaren bueltan irudikatzen dute, eta domekakoa

hamazazpigarren ekinaldia izan da.

San Bartolome eliza barruan hasi ziren dantzan, 11:00etako mezan, taldeko ezpata txikiak eta luzeak. Amaieran, ezpata dantzari guztiak elizaren kanpoaldean bildu ziren, Udaleko agintariei dantza egin ondoren prozesioari ekiteko. Udal Txistulari Taldearen laguntzarekin egin zuten kalejira. San Bartolome kalean behera joan ziren lehenengo, eta Kalebarren plazan geldialdia egin zuten; ondoren, Errosario kalean barrena sartu eta Ama Birjinaren irudi azpian dantzatu zuten; azkenik, Kalegoen plazara itzuli ziren, eta azken dantza saioa egin zuten.

Amaieran, mokadutxoa egin zuten udaletxe azpiko arkupeetan. Argazki gehiago eta bideoa ikusteko: www.barrena.eus/elgoibar.

Ume bat korrika bizian, zezenaren aurrean. MIKEL ASKASIBAR

Umeak, babesleku bila, zezenaren aurrean. M.A.

'Ez dot amaitu' izeneko diskoa kaleratu berri du Iban Urizar 'Amorante'-k

2016an kaleratu zuen estreinako lan luzea, eta hau laugarrena da

Ainhoa Andonegi

2016an kaleratu zuen Iban Urizarrek estreinako lan luzea Amorante gisa, eta *Ez dot amaitu* izeneko azken lana haren ibilbideko laugarrena da. "Ez dakit inoiz abesti bat amaitutzat eman dudana. Disko hau ere amaitu gabe dagoela pentsa nezake, edo ez. Hainbat abesti bidean gelditu dira; topatuko ditut berriro, agian", dio musikariak, diskoaren izenburua nondik datorren argitzeko, nolabait. Izan ere, dioenez, gogoeta eta sentipen zehatz bat dago diskoaren muinean: obra amaitu gabe uztearen sentsazioa, edota beharra, edota nahia. Gogoeta eta sentipen horrek elkarlotzen ditu disko horretarako Amorantek hautatu dituen hitzak, landu duen ahots musikalak eta Ramon Zabalegi artistaren hautu estetikoak. Hark egin ditu arte plastikoko lanak. "Zabalegiaren sorkuntza plastikook bukatu gabeko bozetoen antza dute, beratzten utzitako lehen bulkada baten emaitza balira bezala", adierazi du.

2016an lehen lan luzea plazaratu zuenetik, Amoranteren kantagintzan etengabeak izan dira euskarazko herri kantagintzari egindako keinuak; disko guztietan antzeman daiteke euskal kantagintza berriari edota bertsolaritzari buruzko zantzu-

Amorante, diskoko irudi batean. IKER GOZATEGI

ren bat. *Ez dot amaitu* berri honek euskararen eta bere kulturegintzaren historian berebiziko garrantzia eta eragina izan zuen mugimendu baten oihartzuna dakar.

Zortzi kanta

Artistak azaldu duenez, *ardura* da, agian, disko osoa lotzen duen haria: "Jasotakoari eta utzitakoari erantzuteko ardura, mai-

tatzeari, musikari, memoriari, minari edo ondareari lotutako ardura, zarataz urruntzeko ardura, ardurarik gabeko bizitza eta ereduez urruntzeko desira". Joanes Buffekin grabatu ditu abestiak, Baionan, Shorebreaker estudioan, eta Benoit Belek egin ditu masterizazio lanak. Zortzi kanta bildu ditu lan horretan, eta urriaren 1a ezkerro entzungai dago plataforma digitalean.

Euskarak bizi duen egoerari buruzko aurkezpen-solasaldia egunean

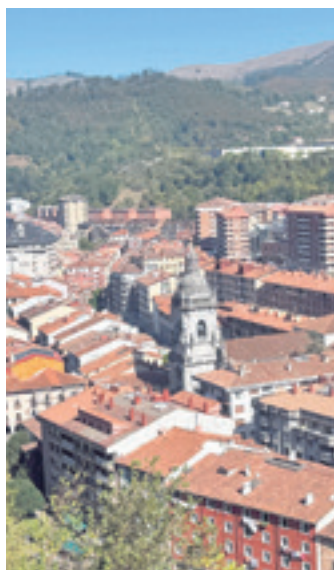
A.A.

Elgoibarko Udalak, Elgoibarko Izarrak, Siadecok eta Batera Elgoibarren herri ekimenak antolatuta, euskarak Elgoibarren bizi duen egoeraren berri emango dute urriaren 15ean. Aita Agirre izango da, 18:30ean.

Ekitaldiaren lehen zatian, azken 40 urteetan zertan egin den hobera eta zertan atzera azalduko dute, Siadecok 2025ean Elgoibarren egindako ikerketa soziolinguistikoak emandako emaitzak oinarri hartuta. Azal-

penen ostean, solasaldia egingo dute, *Zer eta zelan egingo dugu gure herria euskaldunagoa izateko hamar urte barri?* galderari erantzuteko asmoz. Bertaratutakoen artean, talde-gogoe- ta egingo dute gai horren inguruan.

Ekitaldia euskaraz egingo dute, baina gaztelaniarako itzulpen zerbitzua egongo da. Interesatuak aldeztu aurretik horren berri eman beharko dute euskara@elgoibar.eus helbidean edo 943 74 43 66 telefonoan.

Elgoibar. A.O.

Endika Cabrera saritu dute Indalecio Ojanguren argazki lehiaketan

A.A.

Eibarko Indalecio Ojanguren argazki lehiaketako sariak banatu berri dituzte, eta 16 urtetik beherakoen artean Endika Cabrera Mejias elgoibartarra izan da irabazlea. 15 urte ditu eta orain dela urtebete hasi zen argazkiak ateratzen. Aita ere argazkilaritza-zalea da, eta hark oparitu zion argazki kamera bat. Aitaren

azalpenekin ikasi du kamera erabiltzen, eta azkenaldian ekitaldi askotan ibiltzen da argazkiak ateratzen. Estreina-ko hartu du parte lehiaketa batean, eta 150 euroko saria irabazi du. Ekainean Miranda de Ebroko Drift zirkuituan ateratako hiru argazki aurkeztu ditu lehiaketara, eta, hain zuzen ere, hemen behean dagoena saritu dute.

Miranda de Ebroko Drift zirkuituko argazki saritua. ENDIKA CABRERA

Diseinuzko mahai hedagarrietan eta aukietan aukera zabala! Eskatu aurrekontua!

San Roke kalea, 20 - ELGOIBAR - 943 744 457 / 685 756 978
www.textillagunak.com

EXPRESS ESKAINTZAK!

QNED LG 55QNED8EB3B.AEU TELEBISTA

- Sport TV webOS 26
- 4K UHD
- 4 Gen9 Airekin
- 3 HDMI
- USB
- QNED teknologia
- All Magic Pointer Remote
- Prozesadore adimenduna
- Dynamic QNED PRO kolorea

489 €

MILARBIRE

Ubitarte, 11 - 943 741 487
blre@milar.es
 Dendak prezioak. Produktuak agortu arte

NIRE USTEZ

'Ezin da ta erosi salgai eztagoena'

ALAITZ ALMORTZA
IRAKASLEA

Uste dut inoiz ez naizela hainbeste poztu euria ikusita. Egun eguzkitsuekin alaitzen naizen horietakoa naiz, baina aurtengo kurtso hasierako uda amaigabea luze joan zait. Azken aste honetako ekaitz eta euri hauekin badirudi ari garela udazkenera gerturatzen. Pentsa, sandalia eta prakamotz zalea naizen arren, armairu aldaketa egiteko desiratzen jarraitzen dut. Azken asteotan maiz pentsatu dut esnatu eta inguru bustia eta zeru grisa aurkituko dudala; *spoiler*-a: ez dut asmatu.

Nire egunerokotasuna azkarra eta aldakorra da, hein handi batean. Elementu ezberdin askok hartzen dute parte bertan, munduak eskatzen digun erritmora egokituz. Kurtso hasierek izan ohi duten martxa frenetikoa kontuan hartuta, ez da harritzekoa, gainera. Etxebizitzaren eta bizitza duinen aldeko mugimenduak ere zeharo astindu du ingurua, orain arte askorentzat begi-bistakoa izan ez dena

"Nire egunerokotasuna azkarra eta aldakorra da, hein batean"

erdigunera bistaratuz. Denbora honetan guztian isil-isilik egon dena eta poliki-poliki aldatzen joan dena, ordea, gure inguru naturala izan da. Mendira begiratu eta zelaiak lehor, errekek urik gabe, sagarrondoak pitzatuta eta hautsita, behiak jandako belarraren gainean ez dagoen jana bilatu nahian... ikusi ditut. Interesgarria da bien arteko konparaketa: gizakion mundu azkar eta zalapartatsua; naturaren mundu geldo eta isila. Biak ala biak, aldakorrak. Biak zaindu beharrekoak. Biak negozioetatik at mantendu beharrekoak. Abestiak dioen bezala: *Ezin da ta erosi salgai eztagoena*, ezin da ta erosi guztiona dena.

KLIK

Lainoen gainetik

SAIOA RODRIGUEZ
ARGAZKILARIA

Morkaiko mendiko jaiotza, goizean goiz, Elgoibar lainoen artean babesten.

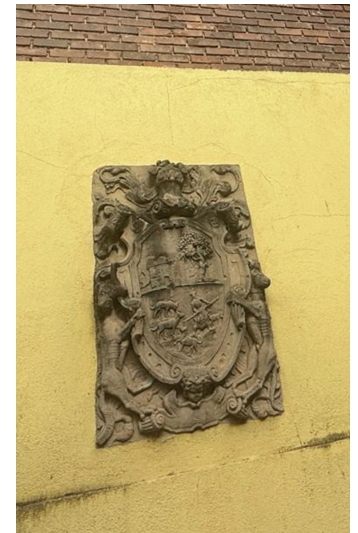

SEMAFOROA

Zer gertatuko da armarriarekin?

Herritar batek galdera hau bidali du gure erredakziora: "Merkatu plazako horman dagoen armarrria mantendu egingo dute anbulatorio berria egiten dutenean?". Hirigintzara jo dugu, eta, esan digutenez, armarrria desmuntatu eta gorde egingo dute, momentuz. Armarrria berriz non jarriko duten hausnartzen ari direla gaineratu dute.

Pista Beltzeko loreontziak

"Pista Beltzeko loreontzietako loreak penagarri daude. Euri gutxi egin du, eta, eguraldi beroaren ondorioz, landareak lehor-lehor eginda daude. Itxura eskasa ematen du, benetan. Beste berdegune batzuk zaintzen dira, eta loreontzi haiek ere merezi dute beste zainketa bat".

Ura beroegi Mintxetako aldageletan

"Mintxetako aldageletako dutxetan ura beroegi irteten da azkenaldian, baina aste honetako gehiegizkoa izan da. Erre egiten zuen urak! Dutxa horiek ez daukate temperatura kontrolatzeko modurik; botoia sakatu eta ura irteten da, dagoen tenperaturan. Dutxa bat dago ur hotzarekin, eta gainerakoak, erretzen. Eskertuko genuke mesedez ur horri gradu batzuk kentzea. Mila esker".

elgoibar@barrena.eus / 688 65 56 58

Tokiko Energia Komunitatearen sorrerak gatazka eragin du alderdi politikoen artean

Bilduk interesak salatu ditu, Araujo zinegotzia delako TEK elkarteko presidentea

Ainhoa Andonegi

Elgoibarko Udalak Tokiko Energia Komunitatea (TEK) sortu du, "trantsizio energetikoa bultzatzeko eta energia berriztagarria herritar guztiengana hurbiltzeko". Udalak azaldutakoaren arabera, Udalak berak lagatako udal estalkietan plaka fotovoltaikoak jartzean oinarritzen da proiektua. Udal-teilatueta eguzki-plakekin sortutako energia kontsumituko dute bost kilometrorainoko erradioan kokatutako etxeek, denda txikiek eta ostalariek, udalerrian bertan ekoizitako energia berriztagarria eskuratu ahal izateko.

Eragileen esanetan, hainbat onura ekarriko dizkie egitasmoak komunitateko kideei: energia-kostuak murriztea, tokiko energia berriztagarria eta prezio egonkorragoak eskuratuta; faktura elektrikoan aurreztuko dute; eta

energia %100 berriztagarria eskuratuko dute, instalazio propioetan obrarik egin beharrik gabe. Horrez gain, aholkularitza energetiko pertsonalizatua jasoko dute; eta, azkenik, karbono-azterna murriztu eta iraunkortasunarekiko konpromisoa indartu egingo da.

Aser Araujo Udaleko Ingurumen arloko arduradunak azpimarratu duenez, proiektu hori aukera historikoa da Elgoibarrentzat. Nabarmendu dute, halaber, eredu energetiko iraunkorragoa bultzatzen duela egitasmoak, hurbileko energia sorkuntzan eta kontsumoan oinarrituta. Azkenik, gaineratu du jasangarritasuna, autokontsumo energetikoa eta tokiko garapena sustatzen dituela, eta kontsumo elektrikorako alternatiba eraginkorra eta ingurumenarekiko errespetuzkoa eskaini.

Aser Araujo. ASIER ORBEA

EH Bildu eta PSE-EE, gatazkan

EH Bilduk interes-gatazka antzeman du gai horretan, "TEK elkartea pribatua delako eta Aser Araujo PSE-EEko zinegotzia delako elkarteko presidentea": "Interes-gatazka nabarmena dago, bi ikuspuntu-

tatik: Aserrek osoko bilkura-ko eztabaidan eta bozketan parte hartzean eta Udala elkarteko kide bihurtzean. Aserren kasuan, legearen aurka-jokabidea dago; Udalaren aldetik, berriz, ematen duen irudia da arazoa". Bilduko arduradunek defendatu dute eraikin publikoak Udalak lideratutako proiektu publiko baten bidez erabili behar direla, eta ez zinegotzi bat buru duen elkarte pribatu baten bidez.

EH Bilduk dio Espainiako Toki Araubidearen Oinarrien Legearen 76. artikulua berariaz ezartzen duela udalbatzako kideak abstenitu egin behar direla administrazio-prozedurako abstentzio-arrazoiren bat dagoenean; betebeharra deliberaziora, bozketara, erabakitze eta gauzatzera zabaltzen da. Gaineratu dute 40/2015 Legearen 23.2.a artikulua abstentzio-arrazoi gisa jasotzen duela, besteak beste, gai horretan interes pertsonala izatea; erabakian interesa duen erakunde bateko administrazioa izatea, alegia. EH Bilduren ustez, abstentzio-arrazoi egoteko oinarri juridiko

"oso sendoa" dago, hortaz, kasu horretan.

Salaketa horren harira, Elgoibarko PSE-EEk gezurretan ibiltzea eta herritarrek engainatzen saiatzea egotzi dio EH Bilduri. Elgoibarko PSE-EEk dio informazio guztiz faltsua argitaratu duela Bilduk, sozialistek defendatzen duten eredu zalantzan jartzeko. Diotenez, energia komunitatearen eredu hori ez da sozietate pribatu bat, EH Bilduk bere idatzian adierazi duen bezala, baizik eta herritarren, saltoki txikien eta ostalarren elkarte askean oinarritutako komunitatea, eta gaineratu dute irabazi-asmorik gabeko elkarte publikoa dela. "EH Bilduk herritarren burujabetza energetikoa bultzatzeko proiektu estrategikoa zapuztu nahi du. Herriarentzat ona den guztia ez da ona haiarentzat", adierazi dute. Sozialistek argitu dute TEK Elgoibar herritar eta merkataritza guztiei irekita dagoela, argindarraren kontsumo-fakturak murrizteko aukera eskaintzen duela, inbertsio handirik egin beharrik gabe eta instalaziorako estalki edo teilatu propioak izan beharrik gabe.

Hainbat ekintza Dislexiaren Nazioarteko Eguna harira

A.A.

Urriaren 8an Dislexiaren Nazioarteko Eguna da, eta, horren harira, Gipuzkoako Dislexia Elkarteko Debabarreneko delegazioak bi ekimen antolatu ditu Elgoibarren, dislexiaren inguruan sensibilizatzeko eta herritarrei informazioa helarazteko. Batetik, dislexiari buruzko zalantzak argitzeko eta informazioa emateko gunea jarri zuten, atzo, Aita Agirren.

Hitzaldia eguaztenean

Horrez gain, hitzaldi bat antolatu dute hilaren 14rako: Iñaki Zubizarreta saskibaloijokalaria ohia izango da hizlaria, eta, besteak beste, ikasketa zailtasunei eta *bullying*-ari buruzko hitzaldia emango du, haren esperientziatik abiatuta. Iñaki Zubizarreta Telleria (Madril, 1972), saskibaloijokalaria profesional izateari utzi eta gero, eskola jazarpenaren aurkako ekintzaile gisa nabarmendu da. Gaztaroan sufrimendu haiek gogoan,

gizartea kontzientziatu nahi du jazarpenaren aurrean ez isiltzearen garrantziaz. Debabarreneko delegazioko arduradunek eskolak, familiak eta herritar guztiak gonbidatu dituzte, ikasketak zailtasunak hobeto ulertu eta guztion artean errespetua eta aniztasuna bultzatzeko. 19:00etan izango da saioa, gaztelaniaz.

Zubizarreta, Subnormal komikiarekin.

Elgoibar eta Bilbo arteko zuzeneko autobus zerbitzua eskatu du Udalak

A.A.

Elgoibar eta Bilbo arteko autobus-zerbitzu zuzena eskatu dio Udalak Bizkaiko Foru Aldundiari. Horren bidez, herritarren "eskaera historikoa" izan denari erantzun bat emateaz gain, Udalak "benetako" alternatiba bat finkatu nahi du, auto pribatuaren erabilera murrizteko eta eskualdean mugikortasun kolektibo eta iraunkorra bultzatzeko. Udalak argitu duenez, bigarrenengo egin dute eskaera; izan ere, Bizkaiko Aldundiak ezetza eman zion lehenengoari, Elgoibartik Eibarrera joan eta han beste autobus bat hartuta Bilbora joan daitekeela argudiatuz. Udal arduradunak ez datoz bat azalpen horrekin, eta, ondorioz, alternatiba bideragarriak proposatu dizkiote Aldundiari.

Puntako ordu-tarteak

Puntako ordu-tarteetan arreta jartzeko eskatu dute, bereziki. Alegia, autobusak jartzea lan eta unibertsitate sarrera-irtee-

rako orduetan, goizez zein arratsalde, eta ibilgailu pribatuaren pareko denboretan Bilbora iristen direla bermatzea. Lurraldean arteko lankidetzak ere eskatu dute, Gipuzkoako eta Bizkaiko administrazioak koordinatzea, Debabarreneko oztopo administrazioak ezabatuko dituen finantzaketak eta zerbitzuko hitzarmena artikulatzeko.

Txankakuako geltokia. A.O.

ONUko bizilagunek bazkaria egingo dute urriaren 31n

Ermuaranbide kalea. A.A.

Ermuaranbide kalea ONU izenez ezagutzen zen garai batean, kanpotik etorritako asko batu zirelako kale hartan. Auzo sentimendu handia dute hango bizilagunek, eta, tarteka, bazkaritarako batzen dira. Aurtengo urriaren 31n egingo dute. 12:00etan batuko dira, Lanbroan, 13:30ean luntxa egingo dute, Txarridun, eta bertan bazkalduko dute ondoren. Interesatuek 60 euro ordaindu behar dituzte, Abancako kontu korronte honetan sartuta: ES28 2080 3629 1130 4003 3676.

Aitzol Apalantza eta Virginia Reguero izan dira azkarrenak Elgoibarko Rallysprintean

Euskadiko Txapelketako azkenaurreko proba izan da Elgoibarkoa

Asier Orbea ELGOIBAR

Estreinako edizioan lortu zuen garaipena errepikatu du Aitzol Apalantzak, Kastinparro taldeak antolatutako probaren hirugarren aldian, Virginia Reguero kopilotuarekin batera. Hain zuzen ere, iazko arantza atera du gidari errezildarrak, iaz ezin izan baitzuen proba bukatu. Elgoibarren batutako puntuekin lidergoa sendotu du 2026ko Euskadiko Rallysprint Txapelketan. Proba bakarra falta da, urriaren 31n jokatzekoa duten Intxortako rallysprinta. Apalantzak eta Reguerok lan bikaina egin zuten Azkaraten, eta hegan jarri zuten Hyundai I20N Rally 2 autoa. 20 minutu, 12 segundo eta ehuneko bat behar izan zuten 9,8 kilometroko zatia hirutan osatzeko. Hala, hoge segundotik gorako aldea atera

zieten bigarren sailkatuei: Pablo Fernandez eta Alvaro Gutierrez (Skoda Fabia R5). Gorka Antxustegi eta Xabat Urresti (Renault Clio Williams) sailkatu ziren hirugarren postuan.

Usobiaga eta Espilla, bikain

Unai Usobiaga eta Jesus Maria Espilla elgoibartarrak (Peugeot 2025 GTI) meritu handiko bederatzigarren postuan geratu ziren sailkapen nagusian; H1 kategorian gailendu ziren.

Rallysprinteko sari banaketa, Maalan. EAF-KASTINPARRO

Angel Ibarluzea eta Aitziber Olaizola garaile Bizkaiko Hiru Txirlo Bola-joko Txapelketan

A.O. ELGOIBAR

Hamaika jardunaldi jokatu eta gero, Markina-Xemeingo Lauzika bolatokian jokatu zuten, zapatuan, Bizkaiko Hiru Txirlo Bola-joko Txapelketaren 35. ekitaldiko finala. Azken tiraldian Jabier Martino gailendu zen, denak botata. Sailkapen nagusi

siari dagokionez, txirlo baten aldearekin gailendu da Angel Ibarluzea. Goita taldeko ordezkariak 49 txirlo bota ditu txapelketa osoan, Sebas Aranzabalek baino bat gehiago eta hirugarren postuan sailkatu den Mateo Goenagak baino bi gehiago. Ibarluzeak sei alditan iraba

zi du Gipuzkoako txapela, eta Bizkaikoa ere batu du orain garaipenen bilduma oparo horretara, zeinean Euskal Herrikoak ere egon badauden; lau, guztira. Emakumezkoetan, Goita taldeko ordezkari Aitziber Olaizola elgoibartarrak etxeratu zuen txapela, 28 txirlorakin.

Mallabiko Goita taldeko ordezkariak –taldeka, bigarren postua–. LAGATAKOA

Ibarluzea txapelarekin. LAGATAKOA

Idotorbeko Igoera jokatu dute Pilarika Egunean

A.O. ELGOIBAR

Urtero legez, urriaren 12an –astelehena– jokatu dute txirrindulari denboraldiari amaiera ematen dion Idotorbeko Igoera. Elgoibarko Lagun Taldea txirrindulari eskolak Julian San Juanen oroimenez antolatzen duen probaren 34. ekitaldia izango da aurtengoa. Parte hartzera animatzen direnek 10:30etik

11:30era eman ahal izango dute izena, Kalegoen plazan jarriko duten mahaian, eta handik bertatik irtengo dira txirrindulariak, 12:00etan, Idotorberantz. 3,8 kilometroko igoera pikoa osatu beharko dute. Iaz, 43 txirrindularik parte hartu zuten eta Hasier Murua elgoibartarra eta Naroa Erbiti leitzarria izan ziren azkarrenak.

Ez da umorerik falta izaten Idotorbeko igoeran. ASIER ORBEA

Albacete taldea entrenatuko du Joseba Etxeberriak

A.O. ELGOIBAR

Espainiako Futbol Ligako Bigarren Mailako (LaLiga Hypermotion) sailkapeneko zuloan dago Albacete Balonpie futbol taldea, jokoan zeuden 24 puntuetatik bakararra batuta. Egoera horretatik ateratzeko fitxatu dute Joseba Etxeberria Lizardi (Elgoibar, 1977). Albacetek eta Etxeberriak denboraldi amaierara arteko kontratua sinatu dute. Entrenatzaile elgoibartarrak Alberto Gonzalez ordezkatu du Mantxakoen aulkitxoan; ligako azken jardunaldian Eibarren aurka 1-3 galdu ostean kargutik kendu berri duten entrenatzaile andaluziarra. Hortaz, egoera iraultzeko eman diote konfiantza Etxeberriari. Hark badu eskarmentua, 150 partida baino gehiago zuzendu baititu Bigarren Mailan entrenatzaile lanetan aritu den sei denboraldietan; besteak beste, Tenerifen, Mirandesen eta Eibarren. Iaz, berri, Murtzia entrenatu zuen, Lehen Federazio Mailan.

Etxeberria, aurkezpenean. ALBACETE B.

Aitzakiarik gabe

Albacete entrenatzeko erabakia arin hartu duela azaldu du Athleticen jokalaria nabarmena izandakoak, eta zehaztu du gehiago erreparatu diola jokalariek duten mailari une honetan taldea sailkapeneko azken postuan egoiteari baino.

Indarrak batu dituzte Euskadiko lau kros historikoek; tartean, Mugertza Krosak

Elgoibarren aurkeztu dute Euskadiko Nazioarteko Krosak ekimena

Asier Orbea Ostolaza ELGOIBAR
Mugertza Krosak, Zornotza Krosak, Donostia-Lasarteko Krosak eta Amurrioko Krosak beren arteko elkarlana sendotzea erabaki dute, eta bateratze horren emaitza –edo hastapena– aurkeztu zuten astelehenean Elgoibarren. Euskadiko Nazioarteko Krosak izenpean batu dira. El-

karrekin arituta eta eraginda, bertoko krosei zabalkunde handiagoa emateko modua izango dutela azaldu dute. "Erabakiaren oinarria elkarlana da. Urte asko daramatzagu nork bere proba antolatzen, maila oso duinarekin eta herriaren babesarekin. Baina argi dugu gauza bat: indartsuagoak gara elkarrekin baka-

Ekimenaren sustatzaileak eta agintariak, aurkezpenean. ASIER ORBEA

rrik arituta baino. Gainera, elkarlan estuak mesede egingo dio proiektu bakoitzari ere", azaldu dute. Lau krosak urteko egutegian elkarren artean osagarriak direla adierazi dute; eta, orain, zirkuitu moduan aurkeztuko dira korrikalarien, zaleen eta komunikabideen aurrean –EITB ere batu da ekimenera–.

Horrek ikusgarritasuna handitzen lagunduko diela uste dute, eta probei zein horien atzean dauden klubaren lanari balioa aitortu.

Elkarrekin indar hartzen

Orain arte moduan jokatu diren lau krosak, bakoitza dago-kionean, bakoitza bere nortasu-

narekin, antolatzaile-taldearekin eta tradizioarekin. Baina marka komun baten babespean mugituko dira: Euskadiko Krosak. "Helburua argia da: elkarrekin indar hartzea, Euskal Herriko kros-atletismoa indartzea eta, azken batean, errotutako proba horiek etorkizunera begira sendotzea".

Giro onean joan da Sanloren garagardo azoka

ASIER ORBEA

Sanlobeer azokaren hamabigarren ekitaldia egin zuten Sanlokoek barikutik domekara bitartean, eta dena "oso ondo" joan zela adierazi dute. Nabarmendu dutenez, arra-

kasta hori jokalarien, gurasoen eta zuzendaritza taldeko kideen elkarlanaren emaitza izan da. 150 lagun aritu ziren lanean. Garagardoa litroka saldu zuten, eta edariarekin batera ukondoa,

saltxitxak eta oilaskoa zerbitzatu zituzten. Gainera, otarrea zozkatu zuten azokarako txartelak erosi zituztenen artean, eta, hain zuzen, Igor Mugertza izan da irabazlea.

LaRoita erronka, iazko bidetik

AINHOA ANDONEGI

Iaz bezala, aurten ere talde mistoetan lehiatuko dute LaRoita erronka, eta uztailaren 3an izango da. Urtez urte indarra hartzen joan da, eta zazpigarren ekitaldia egingo dute. Izena emateko epea zabaldu dute, eta azaroaren 30a izango da azken eguna. Antolatzaileek zehaztu dutenez, hiru lagunez osatutako taldeek mistoak izan beharko dute; talde bakoitzean gizon edo emakume bat egon beharko da gutxienez.

ZEIN DA EUSKARAREN EGOERA ELGOIBARREN?

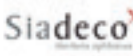
Zertan egin dugu hobera azken 40 urteetan? Non egin dugu okerrera? (SIADeco-ren eskutik)

ZER ETA ZELAN EGINGO DUGU GURE HERRIA EUSKALDUNAGOA IZATEKO HAMAR URTE BARRU?

Non jarri behar ditugu lehentasunak? Talde-gogoeta

Urriak 15, osteguna - 18:30

Aita Agirre kulturguneko areto nagusian

"Inausterik behar ez duten arbola handi eta hostotsuak dira herrirako egokienak"

SAMUEL ALVAREZ RUBIO ARBOLAZAIN-TEKNIKARIA

Herri barruko zuhaitzak kudeatzeko plana osatu du Arbolinnova enpresak. Samuel Alvarez arbolazainak diseinatu du plana, eta, aurrerantzean, hor jasotako irizpideak kontuan hartuta kudeatuko ditu Udalak herri barruko arbolak

Ainara Argoitia MENDARO

Hiri eta herrietako azpiegitura berdea planifikatzeko, kudeatzeko eta babesteko diseinutako Europako arau eta jarraibide teknikoek multzoari esaten zaio Urban Forest, eta horietatik hartu ditu kontuan Samuel Alvarez arbolazainak herriko arboladiaren inbentarioa osatzeko. Erregistroa osatu ez eze, etorkizunean hartu beharreko zenbait neurri ere zehaztu ditu, eta martitzenean jendaurrean aurkeztu zuen plan osoa, udaletxean.

Zer diote Urban Forest estandarrek? Herri barruko arbolak erreminta bat direla herriarren bizi-kalitatea hobetzeko. Askorentzat beste balio bat izan dezake arboladi horrek, eta izango da erreparatuko dionik ikuspuntu bukoliko, idiliko edo ekologistatik, baina, berez, Urban Foresten arabera, beste gauza bat dira herri barruko arbolak. Eta hori da bereziki zuenaren ezagarriko herrietan ikusarazten zailena. Ingurune natural izugarri baten kokatua dago Mendaro, eta askok pentsa dezakete inguruan badaudela arbola nahikoa. Baina herri barrukoak dira gure bizi-kalitatean eragin zuzena dutenak. Izan ere, bizi-kalitatea hobetuko duten arbolek herriarregandik gertu egon behar dute, etxetan ondoan.

Zein funtzio betetzen dute herri barruko zuhaitzek?

Batetik, erregulatze termikoak dira, tenperatura 3 eta 5 gradu artean jaisten dutelako. Era berean, airea garbitzen dute, beren

hostoek kutsatzaileak eta partikula arinak iragazten dituztelako, eta, horrez gain, klima-babeslekuak eta erlaxatzeko guneak eskaintzen dituzte eta habitata dira hegazti eta intsektuentzat. Baina funtzio horiek betetzeko, arbolek handiak izan behar dute, eta beren egitura naturala mantendu behar dute. Izan ere, arbolak adaburuek betetzen dute funtzio hori; hostotzak, azken batean. Beraz, ahalik eta esku-hartze txikiena egin behar da haietan. Hau da, inausterik behar ez duten arbola handi eta hostotsuak dira herrirako egokienak, ikuspegi natural eta ekonomikotik begiratuta. Kontuan hartu behar dugu arbola bat ez dela sekula modu irregular eta irrazionalean hazten, ondo programatuta daudelako, baina, aldi berean, egia da herri barruan haiekin bizi behar dugula, partekatu egin behar dugula espazio bat, eta horrek, batzuetan, traba batzuk sortzen dituela. Hau da, ez dugu esango inauste beharrik egongo ez denik, baina bai esku-hartze horrek ahalik eta txikiena izan behar duela eta sekula ez liokeela kalterik eragin behar arbolaren egitura naturalari. Izan ere, egitura hori oso ondo diseinatu

"Ezin da mantentzea dirutza bat kostatuko zaigun ezer diseinatu herri barruan"

dago, eta manipulatzeko, nahastu egiten dugu.

Kontzientziazio kanpaina bat ezinbestekoa dela alegia.

Bai. Herriarrak hezi egin behar ditugu, jabe daitezen herri barruko arboladiak duen garrantziaz, bestela trabak baino ez dituzte ikusiko. 27 urte daromatzen kontu honetan lanean, eta duela hiru hamarkada urtera arte inork ez gintuen aintzat hartzen. Klima aldaketak jarri ditu denak guri begira. Planeta berotzen ari da, eta horren ondorioak bistakoak dira: beroaldi gero eta gogorragoak, intentsitate handiko eurite bat-batekoak, muturreko fenomeno meteorologikoak... Arkitektoek gero eta gehiago deitzen digute, eta, zorionez, esan dezakegu oraindik ez dela lar berandu herrien diseinu arkitektonikoan gauza batzuk aldatu eta bizileku hobeak sortzeko. Arkitektoek eta arbolazainok batera jardun behar dugu, eta horren kontzientzia gero eta zabaldutako dago. Herriak diseinatu daitezke, eta ez da hutsetik hasita bezain erraza izango, baina gauza batzuk aldatu edo moldatu ditzakegu. Adibidez, leku askotan, eta zuenean ere bai, espalo asko jaso dituzte arbolak sutsuak. Arbolazainok badakigu hori saihesten, baina kaleak arkitektoek diseinatu zituzte, eta haiek hori barneratzea ezinbestekoa da. Hori lortu behar dugu hemen.

Zein herrialde hartu beharko genuke eredutzat?

Samuel Alvarez. LAGATAKOA

Europar, herrialde batzuetan, 30 bat urtetik gora ari dira horretan, eta, Alemaniara joanez gero, adibidez, gauza izugarri ederrak ikusi ahal izango dituzu. Beraz, posible da, eta posible ikusten dena beti dago lortzetik gertuago.

Mendaroko herri barruko arboladiaren inbentarioa osatu duzu. Zer da deigarriena?

Herri barruko arbolak %60 inguru hamaika espezie direla. Hori ez da gauza ona, arriskua dagoelako gaitzen bat edo izurriten bat sartuz gero arbolarik gabe gelditzeko. Interesgarria zera litzateke: ahalik eta espezie-katalogo zabalenarekin izatea. Orain bada gaitz bat lizarrei erasaten diena eta eragin dezakeena Kantauri isurialde osoan lizarrik gabe gelditzea. Zumararbolarekin gertatu zitzaigun halako zerbait. Zumarrak ziren garai batean herriko plazetako arbolak, baina nik 56 urte dauzkat, eta oso gutxi ezagutzen ditut; desagertu egin dira denak.

Arbolak etxeetatik gertu behar ei dira. Non daude Mendarokoak?

Arbolak %47 inguru parkeetan daude, nasai haz daitezkeen lekuetan. Garrantzitsua da hori, arbolek beren egitura naturala

mantentzen dutelako leku horietan eta apenas behar izaten dutelako inausterik. Badu horrek bere desabantaila ere, ez baitugu ahaztu behar komeni zaizkigun arbolek etxeetatik ahalik eta gertuen egon behar dutela; alegia, espaloietan ere behar ditugula arbolak. Hala ere, Mendaron ez zabilizate horren gaizki alde horretatik, arbolak %27 txorkoetan [alkorkeak] daudelako; alegia, zolatu gabeko azalera estuetan, dela espaloietan, kalean edo plazan. Eta beste %26 bat, parterreetan; hau da, lorategi itxurako espazio txiki mugatuetan. Eta hirugarren datu garrantzitsua bat: 10 metrotik gorako arbolak %55 baino gehiago ingurune berdeetan daude, eta hori oso gauza ona da, arbola horiek ez digutelako ez lanik ez burukominik eragingo. Lortu behar duguna da zona berdeetan dugun arboladi hori txorkoetan sortzea. Eta hor daukagu hutsune handietako bat, arbolak %2,6 baino ez daude eta hor. Beraz, Mendaron ez dago onura horiek guztiak ematen dituzten arbolarik espaloietan, kalean, etxe atarien bueltan...

Inguruko herrietan ere halatsu, ala? Arbolazain-teknikaririk ez dagoen herri eta hirietan ohikoa da, bai. Erreparatu Bilbori bestela. Mendaroko kontu bera errepikatzen da han. Donostian eta Gasteizen, aldiz, ez. Arbolazain-teknikari bana dute kontratatuta bi udal horietan, eta igarri-igarrikoa da haien lana.

"Arbola bat ez da sekula modu irregular eta irrazionalean hazten"

Samuel Alvarezek udaletxean egindako aurkezpeneko irudi bat. IDURRE ARAKISTAIN

Arbolak inautzea gastua da udal baten aurrekontuan. Noiz da ezinbestekoa?

Inausi? Ahal den gutxien. Ezin da mantentzea dirutza bat kostatuko zaigun ezer diseinatu herri barruan. Premisa behar luke horrek. Luzarora merkeak diren gauzak sortzea edo diseinatzea da gauzak ondo egitea. Inbentarioa egitean arbolen osasunari ere erreparatu diozu. Zer ikusi duzu?

Orokorrean, osasuntsu daudela. Zuhaitz gehienak gazteak edo helduak dira, eta osasun ona dute. 200 bat arbola heldu dituzue, beste horrenbeste gazte-heldu eta ehun bat gazte. Zaharrik ez dago, beraz. Hor zehaztaper bat egin nahi nuke: arbola heldua izateak ez du esan nahi arbola handia denik. Industrialdeetan eta dituzuen arbolak helduak dira, baina hiru metro baino gehiago hazten ez direnak. Hori gertatzen da herri gehienetan: dauzkagun arbola gehienak ez direla behar beste hazten, izatez hamabost bat metroko garaiera hartzen duten espezieak diren arren. Inauste sistematikoekin mutilatuta ditugulako gertatzen da hori. Hobetu beharrekoetan zer azpimarratuko zenuke?

Espaloietan dauden arbola asko dira aldatu beharrekoak, baina, betiere, kalea berritzen denean, ezinbestekoa da eta lurrazpia ondo diseinatzea. Hori egin gabe, alferrik da ezer egiten hastea. Diseinatu behar da kale osoa eta erabaki dauden baldintzen arabera zer espezieetako arbolak

sartuko ditugun eta zenbat. Kontua ez da metrotik metrora arbola bat sartu eta kalean *txupatxus* itxurako hamabost zuhaitz izatea. Batzuetan, hobe da hiru arbolari nasai hazteko bidea egitea kalean, ez baitugu ahaztu behar arbola handi eta hostotsuak direla behar ditugunak. Eta ikusi duguna hori da: arbola mutilatu asko dituzuela espaloietan. Kasu batzuetan, inauste kontrolatuak eginda, aukera egongo litzateke zuhaitz horiek berriro naturalizatzeko, baina, beste kasu batzuetan, edo ez du merezi edo ezin da egin. Izan ere, lortu behar duguna da arbola bat handia haztea, baina, betiere, arriskurik sortuko ez badu.

Eta zer da arriskua eta zer ez?

Arriskurik ez sortzeak ez du esan nahi ez denik ezer pasatuko. Zero arriskurik ez dago, ez, behintzat, arbola guztiak bota ezean, baina, jakina, arbola guztiak botatzen baldin baditugu onurarik ere ez dugu jasoko eta gure herriak ez dira bizitzeko lekuak izango. Lortu behar duguna da arrisku hori gauzatzen denean kalterik ez eragitea. Ekaitz handiko egunetan edo haizete handiak direnean jausen dira adarrak eta; normalean, kalean ibiltzeko girorik egiten ez duenean, inor ez dabilenean, alegia. Palmondo bat jausi eta 19 urteko neska bat hil zen Bartzelonan, bai, baina ba al dakigu zenbat jende hiltzen den errepide istripuetan? Autoa hartzeari utzi diogu horregatik? Guk badakigu nola hazten diren

arbolak, zenbat lur bolumen behar duten handiak hazteko eta seguruak izateko.

Jendea kexu da frontoi atzeko espaloia harrotua dutelako sustraiek. Esku hartu beharko litzateke?

Bai. *Quercus* espezieko arbola klase bat dira, oso azkar hasten direna, eta hiruzpalau urtean behin inausita mantentzen direnak dauden moduan. Arbola horiek ezin dira berriro naturalizatu eta gastu handia dira Udalarentzat. Guztira ez dira dozena bat izango, baina han lur osoa altxatu beharko litzateke, eta bizpahiru bakarrik laga, arkitecto batekin batera espaloia osoa berriro diseinatu. Guk jarri ditzakegu sareak eta abar, sustraia nahi ditugun lekura haz daitezten, eta lurrazpian zubiak eraikita egin dezakegu bidea sustrai horiek inguruko partereetatik elika daitezten. Nolanahi ere, kalea berritzea erabakitzen den arte, alferrik da horri ekitea. Baldosak berdindu ditzakezu, baina aldi baterako partxe bat jartzea baino ez litzateke hori.

137 arbola, desegokiak

Urban Forest estandarren arabera, herri barruan dauden arboletatik 137 desegokiak dira, eta bota egin beharko lirateke dauden kalea berritzean.

Gorritz markatu dituzue oker daudenak. Herriko Enparantza osoa dago gorri.

Bai; oso-osoan aldatu beharko litzateke. Hiri askotan ari dira asfalto kentzen, eta ez dira kapritxoak ari, baizik eta hori egin ezean ezingo delako etorkizunean hiri horietan bizi. Amaitu dira porlanaren urteak European. Ez dakigu bost-hamar urte barru zer izango dugun, baina bistan da bizi-baldintzak okertu egingo direla klima aldaketaren eraginez. Prestatu egin behar dugu gero eta sarriagoak izango diren beoraldietarako, eta iragazkor egin behar ditugu gure kaleak, bat-bateko eurite handietarako.

Derrigor bota beharreko arbolarik badago herrian?

Bai; nik ez dizut esango apaingarri funtzioa betetzen duten arbolak sobera daudenik, herri baten estetika ere zaindu behar delako, baina guk bizi-kalitatea hobetzeko erreminta direnen alde egin behar dugu. Urban Foresten arabera, Mendaron 137 arbola dira bota beharko liratekeenak, 113 dira onargarriak eta 318 egokiak. Gertatzen dena da bota beharko liratekeen horietatik asko kalea bere osoan berritzen denean bota beharrekoak direla. Kilimon etorbideko platanondoak, txorkoan daudenak, denak bota beharko lirateke, adibidez, eta Herriko Enparantza buelta osokoak ere bai; baita Trinitate kaleko espaloioak ere.

Jubilatuen tabernaren ustiapenerako prozesua, hasita

A.A.

Jubilatuen taberna-kafetegia ustiatzeko kontratazio-prozedura hasi du Mendaroko Udalak. Hala erabaki zuten azken osoko bilkuran, aho batez. Kontratazio-espedientea onartzearekin batera, hura arautuko duten administrazio-klausulen eta preskripzio teknikoaren agiriak ere onartu dituzte. Kontratazioa prozedura irekiaren bidez egingo dute, eta gutxieneko lizitazio-kanona urteko 4.500 eurokoa izango da. Kontratua, berriz, urtebeterako izango da, eta urtez urte luzatu ahal izango dute, gehienez ere lau urtez. Interesdunek, beraz, beren proposamenak aurkezteko garaia dute orain.

Enetz Ezenarro alkateak esan du jubilatuen lokalaren eta tabernaren obra eta orain martxan jarriko duten taberna berriaren ustiapenaren lizitazioa agintaldi honetako "proiektu nagusietakoa" dutela. "Bai tabernaren eta bai jubilatuen lokalaren kasuan, azpiegitura handitu eta hobekuntza sakonak egiten dihardugu, biek ala biek mendaroarrei ematen dieten zerbitzuaren garrantzia ulertuta. Herritarren sozializaziorako eta komunitatearen kohesiorako ezinbesteko guneak dira horrelako espazioak gaur egun; zer esanik ez, gurea bezalako herri txikietan. Eta, horregatik, behar zen denbora hartu nahi izan dugu hainbat eragilerekin hitz egin eta urratsak ondo pentsatuak izan zitezen", zehaztu du.

'Esnatu' dinamika aurkezteko bilera, urriaren 15ean

Euskararen inguruan Mendarok etorkizunean dituen erronkak eta asmoak borobildu eta *Esnatu* dinamika martxan jartzeko bilera deitu dituzte Udalak eta Udalerrri Euskaldunen Mankomunitateak (UEMA) herriko elkarte eta norbanako guztiak, urriaren 15erako. Udaletxeko udalbatzen aretoan izango da bilera, 18:30ean hasita.

Ermua eremu tentsionatu izendatzeko eskaera egin dio Udalak Jaurlaritzari

Hiru urteko plana aurkeztu du eskaerarekin batera, hemezortzi neurriekin

Eremu tentsionatua zonaldeka eskatu daiteke, Eibarren planteatu den bezala; Ermuaren kasuan, udalerrri osoa izendatzeko eskatu da. A.G.

Ander Gomez

Ermuko Udalak udalerrri osoa eremu tentsionatu izendatzeko eskaera egin dio Eusko Jaurlaritzari. Azaldu dutenez, eskaeraren eta harekin batera aurkeztutako ekintza-planaren helburua da herritarrek etxebizitza eskuratzeko aukera gehiago izatea, bereziki gazteen emantzipazioari eta alokairuaren kostuari aurre egiteko zailtasunak dituzten pertsonen egoerari erreparatuta.

Eremu tentsionatu izateko baldintzak betetzen ditu Ermuak

Eskaera egiteko erabilitako argudioetako bat azken urteetako alokairuaren prezioaren bilakaera izan da, eta Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza Behatokiaren datuak erabili ditu hori justifikatzeko. Haien arabera, 2018 eta 2023. urteen artean, alokairuaren

batez besteko errenta 483,6 eurotik 583,4 eurora igo zen Ermuan, eta %20,6ko igoera hori eremu tentsionatu izendatzeko ezarritako muga baino handiagoa da. Araudiak dioenez, bost urteko epean, alokairuaren prezioaren igoerak EAEko KPIren hazkundea gehi hiru puntu baino handiagoa izan behar du gune bat tentsionatu izendatzeko. 2018-2023ko aldirako %19,6koa zen gainditu beharreko muga hori, eta, Ermuak %20,6ko igoera izan duenez, puntu bat handiagoa da.

Azken datuek ere alokairuaren prezioak gora egiten jarraitu duela erakusten dute. Behatokiaren Alokairu-merkatuaren Estatistikan jasotzen denez, kontratu berrien hileko batez besteko errenta 642,3 eurora aliegatu zen 2025ean. Zazpi urteko tarte horretan, beraz, %32,8ko igoera izan da; %20,7koa 2020tik 2025era.

Alokairurako eskaera, Etxebiden ere agerian

Prezioaren bilakaerarekin batera, etxebizitza babestuen inguruko eskaerak ere alokairurako aukerak handitzeko beharra agerian lagatzen duela dio Udalak. 2025ean, Ermuan errolatutako 468 lagunek eman zuten izena Etxebiden. Jaurlaritzaren etxebizitza eskaintza eta eskaria kudeatzeko zerbitzuan izena ematean, etxebizitza alokairuan edo jabetzan eskuratzeko nahia zehaztu beharra dago, eta ia 500 ermuar haien %85,7k alokairuko etxebizitza eskatzen zuten.

Alokairu eskuragarriko eskaintza handitzeko, Udalak Jaurlaritzaren Bizigune eta ASAP programetan dauden etxebizitzaren kopurua handitu nahi du. Gaur egun, 138 etxebizitza daude Bizigune programan Ermuan, eta beste bi ASAP programan. Bi

programen bidez, hutsik dauden etxebizitzak alokairu-merkatura bideratzen dira, prezio eskuragarriagoetan.

Alokairurako neurriez gain, etxebizitza babestua eta birgaitzea ere sustatu nahi dira

Egoera horri erantzuteko, Udalak hemezortzi neurri jasotzen dituen hiru urteko plana aurkeztu du. Neurrien artean daude etxebizitza babestuen eta zuzkidura-bizitokiaren eskaintza handitzea, hutsik dauden etxebizitzak alokairu-merkatura bideratzea, birgaitzea sustatzea eta etxebizitzaren bizitegi-erabilera bultzatzeko neurri fiskalak ezartzea.

Ermuan orain arte eraikitako 630 etxebizitza babestuak erosketa-erregimenekoak dira, eta 2026-2028ko aldian beste 32 eraikitzea aurreikusten da: hamasei etxebizitza babestu alokairuan eta hamasei etxebizitza tasatu. Horrez gain, Betiondon 80 zuzkidura-bizitoki eraikitzea aurreikusten da, 35 urtetik beherrako gazteei aldi baterako alokairu eskuragarria eskaintzeko. Gaur egun, Ermuak 57 zuzkidura-bizitoki ditu.

Era berean, Guardia Zibilaren kuartelaren egungo kokalekuan babes publikoko etxebizitzak eraikitzeak asmoa azaltzen da. Planaren arabera, zortzi eta hogei etxebizitza artean lor litezke.

Etxebizitza-parkea handitzeko beste bide bat beheko solairuetako lokalak etxebizitza bihurtzea izan da. Guztira, 65 merkataritza-lokal etxebizitza bihurtu dira; batez ere, erdigunean eta San Antonion. Udalak ordenantza aldatzea ere aurreikusten du, erabilera-aldaketatik sortutako etxebizitzak udal-etxebizitza tasatu bihurtzeko.

Hutsik dauden etxebizitzei dagokienez, 386 etxebizitza ez-na-

Batez besteko alokairu-errenta Ermuan

Urtea	Euro
2018	483,6
2019	512,0
2020	532,1
2021	538,4
2022	549,6
2023	583,4
2024	621,6
2025	642,3

EUSKAL ETXEBIZITZA BEHATOKIA

gusi identifikatu dituzte; hau da, pertsonarik errolatuta ez dutenak. Hala ere, planak berak ohartarazten du errolatuta ez egoteak ez duela esan nahi etxebizitza erabiltzen ez denik. Horregatik, etxebizitza hutsen azterketa egingo dute, horien ezaugarriak eta alokairu-merkatura bideratzeko benetako aukerak ezagutzeko.

Jaurlaritzaren erabakiaren zain

Eremu tentsionatu izendatzeko eskaerarekin batera aurkeztutako dokumentazioa Eusko Jaurlaritzak aztertuko du orain. Prozedurak aurrera eginez gero, informazio publikoaren eta alegazioen aldia zabalduko da, eta, ondoren, administrazioak erabakiko du Ermua izendapen horretan sartzen den edo ez.

2026-2028ko aldian 32 etxebizitza babestu eta 80 zuzkidura-bizitoki egitea jasotzen du planak

Etxebizitza duina aldarrikatu dute

Ernaik deituta, etxebizitza duinaren aldeko elkarretaratzeari egin zuten astelehen arratsaldean Orbe Kardinala plazan. Hego Euskal Herrian azken egunetan egin diren protestekin bat egin zuen mobilizazioak, eta etxebizitzaren auziari "berehalako erantzuna" emateko eskatu zuen gazte antolakundeak, arreta gazteen prekarizazioan jarrita.

GARAZI MENDIETA

Barrena
DEBABARRENEKO KOMUNIKAZIO TALDEA
Jarri eskaera zure publikizitatea
BARRENA astekarian
edo
www.barrena.eus
webgunean
943 743 704
688 769 657

IXOTU
BIO INSTALAZIO ELEKTRIKOAK
AUTOMATIZAZIO, INSTALAZIO ETA
MANTENIMENDU INDUSTRIALA
BERGARA - 943 044 728

Batzoki
Asteburuetako menuak,
plater konbinatuak...
Plaza Zaharra
(Soraluze)
Erreserbak:
638 91 15 97

RIF
ITURGINTZA
KONPONKETAK
Valdespina Markesa 16 • ERMUA
605 71 10 81

"40 urte hauetan gauzak asko aldatu dira, baina Scorpioren nortasuna ez"

YOSU RIOJA ETA JESUS ANGEL RIOJA SCORPIO TABERNAKO JABEAK

Garazi Mendieta

Scorpio pubak 40 urte bete ditu aurtun. Lau hamarkada hauetan rock eta heavy musikaren inguruko nortasunari eutsi diote. Urteurrena ospatzeko, biharko, urriak 10, bazkaria eta kontzertuak antolatu dituzte.

40 urte betetzea ez da marka makala. Nola bizi duzue urteurrena?

Jesus Angel Rioja: Pozik. Hasi ginenean ez genuen uste 40 urte betetzera iritsiko ginenik. Urte asko dira eta gauza asko gertatu dira tartean.

Nola sortu zen Scorpio?

J.A.R.: Lan egiteko beharrak ekarri ninduen hona, eta 1986ko uztailen hasi nintzen. Hasieratik izan da rock-heavy taberna, eta urteekin heavyan gehiago sakondu dugu.

Beraz, hasieratik argi izan duzue zein izango zen tabernaren nortasuna?

J.A.R.: Bai, hasieratik izan dugu musika ardatz. Estiloan poliki-poliki joan gara gehiago sakontzen, baina beti izan da gure estiloa, nolabait.

40 urte hauetan gauza asko aldatu dira herrian, baita festan ateratzeko modua ere. Nola aldatu da Scorpioren publikoa?

Yosu Rioja: Lehen, jende gehiago etortzen zen inguruko herrietatik. Orain ere badator jendea kanpotik, eta badago duela 20 edo 30 urte etortzen zen publikoa ere. Baina, orokorrean, belau-naldiak asko aldatu dira eta gaur egun beste giro bat dago.

Eta, hala ere, heavyaren nortasunari eutsi diozue.

Y.R.: Bai. Beste taberna asko aldatzen joan dira urteekin, baina guk heavy taberna izaten jarraitu nahi dugu. Hori da Scorpioren nortasuna.

Zein izan da 40 urte hauetako unerik zailena?

Y.R.: Urte konplikatuak izan ditugu, pandemiaren ondorioz gauzak izugarri aldatu dira eta aurretik ere urte gogorrak izan ditugu. Baina, azkenean, beti lortu dugu aurrera egitea.

Zu, Yosu, oso gaztetan hasi zinen hemen lanean.

Y.R.: Bai; aitaren tabernan zerbitzari lanetan hasi nintzen 14 urterekin. Hemen hazi naizela esan daiteke.

Eta noiz hartu zenuen Scorpioren jabetza?

Y.R.: Aitak 2019an utzi zidan taberna, eta 2020ko otsailean sinatu nuen kontratua.

Eta handik gutxira, pandemia iritsi zen.

Y.R.: Bai; oso hasiera zaila izan zen. Hasieran ez nuen tabernaren jabetza hartu ere egin nahi, banekeen izugarrizko ardura izango zela, eta hasiera ez da erraza izan.

Bihar, 40 urteak ospatzeko festa egingo duzue. Zer prestatu duzue?

Y.R.: Bazkaria egingo dugu Batzokian, 70 lagun baino gehiago elkartuko gara bertan. Eta gero, kontzertuak Orbe Kardinala plazan, Norbac, Cien Duros eta Patxa taldeen eskutik.

Zergatik aukeratu dituzue hiru talde horiek?

Y.R.: Batez ere, Ermuko taldeak lehenetsi nahi genituelako. Gainera, hiru taldeek oso harreman estua izan dute beti Scorpiorekin; beraz, horrelako ospakizun bat antolatzeko orduan ezin genituen kanpoan utzi, gure historiaren parte ere badirelako.

Lau hamarkada igaro ondoren, zer nahiko zenukete hemendik aurrera?

Y.R.: Jarraitu. Scorpio heavy taberna izaten eta urteurrenak ospatzen jarraitzea. Nork daki zer daukagun aurretik.

Jose Luis Santiago, Yosu Rioja eta Jesus Angel Rioja; langilea eta jabeak. G.M.

Scorpio tabernaren lehen urteetako maketa. G.M.

Urdinez jantzi zen plaza Eskolabarriren 30 urteko ibilbidea ospatzeko

ESKOLABARRI

Ikasle, irakasle eta guraso artean, hirurehun lagunetik gora batu ziren zapatu eguerdian, Eskolabarrri Ikastetxearen 30. urteurreneko ospakizuna betikotuko zuen argazkia ateratzeko. Kameraren *klik* horrekin abiatu zuten ekintzaz

beteriko egitaraua, Irulitxa txarangaren doinuek girotuta. Egun osoan, puzgarriak, Inguru Abenturaren tailerrak, zozketak, paella-jana eta Dantzatzeko Prest disko-festa izan zituzten gozagai. Iluntze aldera, eguraldiak okerrera

egin zuen, baina horrek ez zuen programazioa eten: Latuna Bandoren kalejira plazako aterpera eraman zuten, eta hantxe eman zioten amaiera festari, kantuan eta dantzan, elkarrengandik are hurbilago.

Ermua binetetan komiki-bilduma osoa, ezkerretik eskumara, argitaratutako ordenan. ANDER GOMEZ

Seme-alaben hezkuntzaren alde mobilizatu ziren emakumeak 'Venusen eraso' komikian

'Ermua binetetan' komiki-bildumak bosgarren zenbakia argitaratu du asteen

Ander Gomez

Gazteentzat herriko historiako hainbat pasarte ezezagunak zirela ikusita eta gertakari horiek modu erakargarrian gaur egunera ekartzeko asmoz sortu zen *Ermua binetetan* proiektua. 2022an abiatu zen, eta, geroztik, komiki bat kaleratu da urtero. Dokumentazio historikoa oinarri hartuta, gertakari errealak komikiaren lengoaiarekin eta bildumaren unibertsoarekin uztartzen dira. Bakoitzak planeta edo erromatar mitologiako jainko baten izena du, eta Ermuko pertsonaia edo istorio bat du ardatz. Kaleratu berri den komikia bildumako bosgarrena da, eta *Venusen eraso* du izenburu.

Azken kontakizun horrek 1972ko Ermua egiten du atzera. Urte hartan, Teresa Murga ikastetxea itxi ondoren, emakume talde batek kalera ateratzea erabaki zuen, euren seme-alabek ikasten jarraitzeko irtenbide bat eskatzeko. Mobilizazio haren atzean, udalerrriak bizi zuen hazkunde demografiko azkarra –1960tik 1980ra bitartean, 3.000 biztanle eskas izatetik 18.700 baino gehiago izatera igaro zen– eta horrek eragindako hezkuntza-espazioen beharra zeuden. Eskola bakarra zegoen guztientzat, eta Teresa Murga ikastetxearen eraikinean pitzadurak agertu ondoren ateak itxi behar izan zituen.

Ikasle haien amak, ordea, ez ziren besoak gurutzaturik geratu. Hain zuzen ere, Familia Formazio Zentroan biltzen ziren emakume batzuek antolatzea erabaki zuten, arazoari irtenbidea bilatzeko eta beren eskakizuna plazaratzeko. Ordura arte horrelako aldarrikapenatarako Eibarrera jotzea ohikoagoa bazen ere, protesta Ermuan bertan egitea erabaki zuten. Horrela, Kaltxango errepidea hartu, eta zirkulazioa moztu zuten. Protestak oihartzun handia izan zuen inguruko medioetan, eta erakutsi zuen Ermuko kaleak hartzea ere baliagarria izan zitekeela herriaren helburuak lortzeko.

Istorioa *Ermutantes* liburuan jasotako kontakizun batean oinarritzen da; bertan, Jesus Lopez Villalba abadeak gaztetan bizitakoak kontatzen ditu. Aurkekoetan bezala, Mikel Begoñak egin du gidoia, Kike Infamek marrazkiak eta Daniel Gojenola arduratu da koloreztatzeaz. Azala ere Infamek egin du, Eugene Delacroixen *La Liberté guidant le peuple* (Askatasuna, herriaren gidari) obraren berriinterpretazioa eginez eta B serieko zinema-kartelen estetikaren erabiliz.

Gainontzeko "planeten" istorioak

Ermua binetetan proiektuko lehen komikiak *Saturno Ermuan* zuen izena, eta Frantzisko Izagirre *Patxiko* alkatearen eta Alejandro Aranburu *Droget* pilotariaren bizitzako istorioak kontatzen ditu, 1920 inguruan. Bigarrena *Marte eroturik* izenburupean argitaratu zen, eta 1794. urtean Frantziako armadak Ermua suntsitu zueneko gertakariak ditu ardatz. Hirugarrenak, *Mercurioren hego bizkorrak* izenekoak, Patxi Piper pertsonaiaren bitartez apustuen mundua ezagutzeko aukera ematen du, Gipuzkoan joko horiek debekatuta zeuden garaian Ermuan egiten ziren apustueta oinarrituta. Laugarrena *Neptunoren 24 korapiloak* izan zen; Ermuko emakume erraketisten historia berreskuratzen du, eta Petra Lizaso da protagonista nagusietako bat.

Komiki horiek fisikoki zein formatu digitalean irakur daitezke, liburutegira bertaratuta edo haren webguneko Tokiko Bilduma atalean.

Merkatu Plaza are koloretsuago egin zuten umeek domekan

Umeak, margotzen. YOLANDA CAPELO

Aurten ere, txikienei zuzendutako pintura tailerra antolatu du Mugarteak, eta arrakasta handia izan du. Pintzel eta koloretako lapitzen artean eman zuten domeka Ermuko gaztetxoek, elkarteko margolarien begiradapean. Haiek aholkutzoren bat edo beste eman zieten, baina baita sormenari bide librea laga ere. Bukatutakoan, goizean zehar egindako artelanarekin batera gozoki-poltsa handi bat eraman zuen etxera ume bakoitzak.

Guztira, ehun ume baino gehiago pasa ziren Merkatu Plazatik –59 neska eta 48 mutil, elkarrekin egunean zehar egindako erregistroaren arabera–, eta "ezin kontentuago" daudela diote. Ekintzak urtero umeen zein gurasoen aldetik duen harrera ikaragarria azpimarratzeaz gain, elkarrekin helburuetako bat lortzen ari direla diote: Ermuko umeak txikitatik arteen munduan murgiltzea, sormena lantzeko aukera eskaintzea eta margotzeko grina euren baitan piztea, heldutasunera ailegatzen direnean itzali ez dadin.

Liburuen azalek bat egin dute errealitatearekin Bookface lehiaketan

A.G.

Uda aurretik zabaldu zuen liburutegiak Bookface lehiaketa, eta irail bukaerara arte bidali zitezkeen argazkiak. Epaimahaikideek ezagutzera eman dituzte irabazleak, jasotako hogeita hamabost partaideen proposamenak aztertu eta baloratzeko tarte hartu ondoren.

Hiru kategoriatan banatu dituzte sariak, adinaren arabera: 14 urtetik beherako haur eta

gaztetxoek bidalitako argazkien artean, Jare Saez Garciak sortutakoa hautatu du epaimahaiak; 15 eta 40 urte bitartekoen artean, Leire Dos Santos Angulo izan da irabazlea; eta 41 urtetik gorakoetan, Yolanda Campo Fernandez argazkia saritu dute.

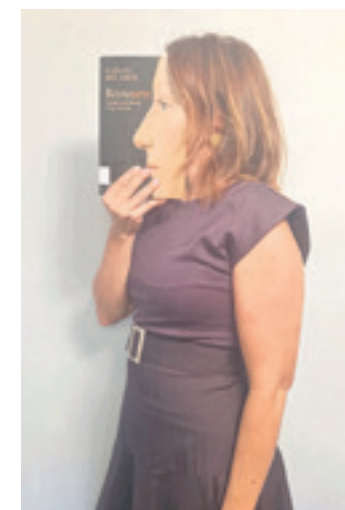
Irabazle bakoitzak liburu sorta bat eta Ermua Antzokiko programazioaren ikuskizun baterako sarrera bikoitza jasoko ditu sari.

Jare Saez, *La Rosalia: Ensayos sobre el buen querer* liburuarekin.

Leire Dos Santos, *La mujer loca* lanarekin.

Yolanda Campo, *Retratarte* eleberriarekin.

Podcast estudio ibiltaria jarri dute Orbe Kardinala plazan, estereotipoak hizpide

Kamanga estudioak plazan jarritako edukiontzia grabazio-zentro bihurtu du

Garazi Mendieta

Kamanga 360 proiektu ibiltaria aste honetan itzuli da Ermura. Astelehena ezkerro, edukiontzia zabalik izan dute arratsaldero, bertan podcast irekiak grabatzeko, herritarren parte-hartzea eta elkarriketa sustatzeko helburuarekin. Mahaia, aulkiak eta kamerak kalera atera eta Orbe Kardinala plazan jarri dute estudioa, eta bertatik nahi duen orok parte hartzeko eta nahi duen gauzei buruz hitz egiteko aukera izan du. Horrez gain, taldeko kideak kalera atera dira herritarrei elkarriketak egitea eta gaurkotasuneko gaien inguruan haien iritziak jasotzera. Eguraldi txarrak, ordea, jarduera batzuk nahi bezala egitea eragotzi die.

Oraingo honetan, gezurrak, albiste faltsuak eta estereotipoak izan dituzte hizpide nagusi. Sare sozialen bidez gero eta eduki gehiago zabaltzen diren honetan, informazio faltsuak eta aurreiritziak nola sortu eta hedatzen diren azaleratu nahi izan dute. Bereziki gazteen artean gai horiek duten presentziari erreparatu diote, eta elkarriketa eta hausnarketa sustatzea dute

helburu. Izan ere, proiektuaren planteamenduaren arabera, kalea eta ikus-entzunezkoak tresna izan daitezke horrelako gaiak herritarrengana gerturatzeko eta informazioa modu kritikoan jasotzeko.

Kalea, elkarriketarako espazio

Kamanga 360 ez da, hala ere, podcastak grabatzeko edukiontzia soil bat. Proiektuak ikus-entzunezko sorkuntza eta kaleko parte-hartzea uztartzen ditu, eta edukiontzia herriz herri eramaten dute, bakoitzean bertako herritarrekin eta eragileekin elkarriketak sortzeko. Formatu irekiaren bidez, ohiko elkarriketa edo jarduera formaletatik harago, kalean bertan hitza hartzeko aukera eskaintzen dute.

Podcastez eta kaleko elkarriketez gain, material ugari ere jartzen dute kalean, hainbat gairen inguruan hausnarketa eragiteko. Besteak beste, tutorretzarik gabeko adingabeen irudiak dituzten muralak eta mezuak dituzten imanak erabiltzen dituzte. Material horien bidez, migrazioaren, bizikidetzaren eta gizartearen zabaltzen diren estereotipoen inguruan

herritarren arreta piztu nahi dute. Horrelako ekimenak gartzeko, gainera, bisitatzen dituzten herri eta hirietako immigrazio departamentuekin elkarlanean aritzen dira.

Duela bi urte ere Ermuan

Kamanga 360k aurretik ere izan du harremana Ermuarekin. Duela bi urte, *Ermua, kulturarteko herria* ekimenaren barruan egon ziren udalerrian, eta orduko esperientzia bereziki parte-hartzailea izan zela gogoratzen dute. Herritar ugari hartu zuten parte egitasmoan, eta taldeak bereziki gogoan du txikien parte-hartzea. Esperientzia haren ostean, aste honetan berriro ekarri dute beren estudio ibiltaria Ermura.

Proiektuaren helburua, azken batean, kalea elkarriketarako eta hausnarketarako espazio bihurtzea da. Horretarako, herritarrek ez dira soilik ikusle: podcastetan parte har dezakete, elkarriketetan beren iritzia eman edo kalean jarritako materialekin topatu eta horien inguruan hausnartu. Hala, begirada kritikoa sustatu nahi dute herritarren artean.

Podcast irekiak grabatu dituzte, herritarren parte-hartzea sustatzeko. KAMANGA

Kamanga 360 ekimenak izugarrizko arrakasta izan zuen 2024an. KAMANGA

ESKOLEN TXOKOA

Ikasgelatik harago euskaraz eta ingelesez bizitzeko aukera bereziak izango dituzte San Pelayoko ikasleek

San Pelayo ikastetxeko hainbat mailatako ikasleek ikastetxetik kanpo esperientzia bereziak bizi izango dituzte, gure hizkuntzak modu praktikoa, dinamiko eta erakargarria lantzeko.

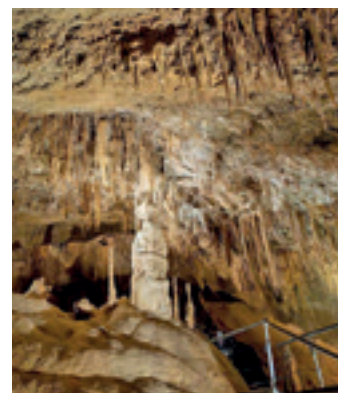
Bigarren zikloa, Lekeition

Lehen Hezkuntzako bigarren zikloko ikasleak Lekeitioko barnetegira joango dira, non egun batzuk igaroko dituzten; euskaraz, betiere. Trinkete barnetegia oso ondo antolatuta dago, eta jarduerak askotarikoak, entretenigarriak eta dibertigarriak dira. Horri es-

ker, ikasleek euskara eguneroko egoera errealean erabiltzeko aukera izango dute, hizkuntza ikasgai hutsa baino askoz gehiago dela senti dezaten. Gainera, kostaldeko paisaia zoragarriez gozatzeko aukera izango dute.

Bosgarren maila, Astizen

Bestalde, Lehen Hezkuntzako bosgarren mailako ikasleak Nafarroako Astizko barnetegira joango dira. Barneko ingurugiroan gaudenez, Lekeitioko kostaldearen oso bestelako paisaiez gozatzeko aukera izango dute, naturaz eta

Mendukiloko kobazuloak. JESUS CASO

lasaitasunaz inguratuta. Egonaldian, eguneroko harremanak ere euskaraz izango dira, eta askotariko jarduerak egingo dituzte. Gainera, bisita berezi bat egingo dute Mendukiloko kobazuloetara; natura, kultura eta abentura uztartzen dituen esperientzia paregabea.

Hizkuntza-murgilketako astea biziko dute LH6ko ikasleek, Os Pearesen

Udazken honetan, San Pelayo Ikastetxeko Lehen Hezkuntzako seigarren mailako ikasleek ingelesezko hizkuntza-murgilketako aste batean parte hartuko dute Os Pearesen (Carballedo, Lugo), Hezkuntza eta Lanbide Heziketa Ministerioaren programaren barruan. Egonaldi osoan, ingelesa izango da komunikazio-hizkuntza, eta ikasleek tailerretan, jolasetan, kirol-jardueretan eta osasunari, elikadurari, higienerari, lehen sorospenei, *mindfulness*-ari eta ongizateari lotutako jardueretan parte hartuko dute.

Hizkuntza Murgiltze Zentroa. RIBEIRA SACRA

Helburua izango da haien komunikazio-gaitasuna hobetzea, autonomia sustatzea eta beste ikastetxe batzuetako ikasleekin bizitzea.

"Belar exotikoen bila gabiltza askotan, etxean dugun altxorraz ohartu gabe"

MENTXU AMUNATEGI SENDABELARRETAN ADITUA

Ander Gomez

Europako Ondarearen Jardunaldiak arkitektura izan zuten ardatziaz, eta Mallabian bertako base-riren eraikuntza-aldaerak aztertuziren. Aurten, "galtzen ari den ondarean" jarri dute arreta. Ermuko elizako organoa ezagutzeko aukera egon zen zapatuan, eta Mallabian topa daitezkeen sendabelarrak, "askotan ikusezinak eta txartzat jotzen direnak", ezagutzeko parada izango da urriaren 17an, Mentxu Amunategi adituaren eskutik.

Jarduerak Sendabelarren sekretuak du izenburua. Zeintzuk dira sekretu horiek?

Funtzionamendua, esaterako. Umetan, indabak edo dilistak landatzen ditugueskolan, baina hor geratzen gara. Nire lana da prozesu horri jarraipena ematea: hostoak eta zurtoinak bereizten ikastea, bakoitzaren bizirauteko sistema ulertzea, nola gordetzen dituzten haziak eta nola zabaltzen diren... Eta, nire ustez, sekreturik handiena da deskubritzea ea landare horiek zein mesede egin diezaguketen.

Bilaketa hori herrigunean ibilbidea eginaz edo tailer bezala egingo duzu Mallabian?

Bietara. Lehenengo bueltatxo emango dugu herrian zehar, landareak identifikatzeko, eta, bidean, landa-koaderno bat osatuko du bakoitzak, sendabelarrak jasoz eta dauzkaten propietateak apuntatuz. Ondoren, sukaldaritza tailerra egingo dugu eurekin.

Bertaratutakoen behar eta mine-tara bideratuta egongo da saioa?

Denborarekin, *begi klinikoa* garatu dut eta segituan igartzen ditut behar horiek: digestioak, garbiketak, alergiak... Edozeinetan sakondu genezake.

Eta zer kozinatuko duzue?

Plater bat egingo dugu asunak erabiliz, eta pate bat sagar, erremolatxa eta azenarioekin. Uken-duak eta olioak egiteko astirik ez dugu izango, baina azaldu egingo dugu nola egiten diren, eta errezeta berriak erakutsiko ditugu.

Ez da zure lehen tailerra Europako Ondarearen Jardunaldiaren baitan; zelan joan dira aurrekoak?

Primeran. Izurtzan, Otxandion eta Garain egin ditugu. Horrez gain, emakumeen taldeekin ere aritu naiz, Getxoko Udalarekin, eskoletan... eta aste honetan bertan, Berrizen. Arrakasta handia izan ohi dute, eta bete egiten dira. **Mallabian ere plaza guztiak bete dira.**

A zer poza! Interes handia dago, egia esan; landareak *modan* daude gaur egun. Arazoa da belar exotikoen bila gabiltzala askotan, etxean dugun altxorraz ohartu barik. Guk Indiako landareak erosten ditugu, eta haiek, hemengoak. Herri bakoitzak bere nortasuna eta ondarea dauka, eta, lehenengo, gurea ezagutu behar-kogenuke. Gero, beste leku batzuetara joan gaitezke, hango jakituria ezagutzeko eta gurearen berri emateko.

Mallabian izandakoa zara, ala egon gabe badakizu zer topatuko duzun?

Bertan izan naiz, bai, baina ez daukat zertan ezagutu zer aurkituko dugun jakiteko. Ibilbidean zehar hamabost landare inguru ikusi eta identifikatuko ditugu.

Edozein txokotan topa daitezke?

Bai, baina leku garbiak izan behar dute, errepidetik pixka bat al-denduta. Erreken kasuan, begiratu behar da ea inguruan fabrikarik dagoen, kutsadura nahita edo nahi gabe uretara iritsi baitaiteke; eta lurrarekin ere kontuz ibili behar da, landareek lurrazpian egon daitezkeen metal astunak xurga ditzaketelako.

Ez dago tratamendurik landare horiek erabili ahal izateko?

Ez. Kutsadurak landareen portaeran eragin dezake. Estresa jasaten dute, eta horrek haien konposizio kimikoa aldatzen du. Landare bera izan arren, printzipio aktiboak eta propietateak ez dira beti berak. Hala ere, gauza bitxi bat gertatzen da: kutsadura pairatzean, landareak indartu egiten dira. Kasu askotan, errepide alboan sendabelar bat ateratzen ikusten badut, badakit handik hiru astera, eta kutsatutako gunetik apur bat urrunago, baliagarri izango zaidan batzuk haziko direla; motelago hazten dira, baina seguruak dira erabiltzeko zein kontsumitzeko.

Egoki haziz gero, zein propietate izan ditzakete?

Pila bat: digestioak erraztekoak, antihistaminikoak, odola garbi-

Basaurin egindako saioan. SETEM HEGO HAIZEA

tzekoak, idorreriaren aurkakoak, garatxoak kentzekoak, zelulitisa-ren aurkakoak...

Zein ideia eraman beharko luke jendeak tailerretik?

Orain aipatutako zerrenda luzearekin eta halako kontzeptuekin bonbardatzea baino, nahiago dut jendea oinarri sendo batekin geratzea. Jakin behar dugu inguruan zer daukagun, eta hura apreziatu. Denak du bere garrantzia, bere zergatia eta bere balioa.

Beste esatekorik baduzu...

Ibilbidea erraza izango dela, edonork egiteko modukoa, eta

erakusten dena etxean egin ahal izango dutela. Askok galdetzen dute: "Baina non erosi behar dut nik hau, Interneten?...". Ba, ez, herrian bertan. Bertako landare eta produktuak dituzu eskura. Nekazaritzaren eta ingurumenaren aldeko bultzada hori ezinbestekoa da niretzat. Ezin dut ulertu herri bat baserritarrik gabe, lehen sektorerik gabe, basorik gabe, intsekturik gabe... eta sendabelarrik gabe, noski. Azkenean, dena dago saretxo batean ehunduta.

Masterseko txapela jantzi du Elordik; orain, lau eta erdikoaren bila doa

Mariezkurrenarekin irabazi zuen domekan, Iruñean; gaur, bakarka lehiatuko da, Durangon

A.G.

Aitor Elordik eta Jon Mariezkurrenak CaixaBank Mastersa irabazi zuten domekan, Joseba Ezkurdi eta Jon Ander Albisu 16-22 menderatuta.

Domekan Iruñeko Nafarroa Arenan jokatu zuen finalean lehen

tantoa gorria izan zen arren, euren nagusitasuna erakutsi zuten laster Elordik eta Mariezkurrena II.ak. Hala ere, tartea zabaltzen saiatzen ziren bakoitzean, erantzun eta lehia berriro berdintzea lortzen zuten Ezkurdiak eta Albisuk. Markagailua

5, 6, 8, 9 eta 13 tantora berdindu zuten. Handik aurrera, ordea, mallabitarra eta berriozartarra abantaila handitzen joan ziren. Ezkurdiak eta Albisuk une oro maila mantendu zuten arren, ezin izan zuten urdinen pilotakada erakustaldia gelditu, eta 16-22 amaitu zuten finala.

Elordi izan zen finaleko protagonistagusia, 11 tanto egin-da, eta finaleko pilotari onena izendatu zuten. Mallabitarrek lehen aldiz jantzi du CaixaBank Masterseko txapela, laugarrenez irabazi duen Mariezkurrena II. arekin batera.

Elordi eta Mariezkurrena, kopak eskuan. MIGUEL OSES

'Hiruko koroa'-ren bila

Garaipena ospatzeko ia astirik gabe, bakarkako lehia hasiko du gaur Elordik. Lau eta erdiko txapelketaren lehen kanporaketa jokatu du, Iker Larraz-

balen kontra, 21:15ean, Durangoko Ezkurdi frontoian. Palmar-sean buruz buruko eta binakako txapelak izanik, *hiruko koroa* lortuko luke honako hau irabaziz gero.

Senideentzako Euskara Ikastaroen lehen saioa, urriaren 1ean. U.M.Z.

Ume talde bat Hegaka euskara erreformazuan, eguaztenean. U.M.Z.

Helduak eta gazteak, euskaltegian, herenegun, eguaztena. U.M.Z.

Aisa-ko 2025-2026 ikasturteko ikasleak, Euskaltegiaren kanpoan. AEK

Euskara ikasteko aukera ugari eta berriak herrian, adin guztiendako aproposak

Joan den astean hasi ziren gurasoendako saioak Plaentxi Eskolan

Ubane Madera Zangitu SORALUZE

Eskaintza berriarekin, indarberrituta dator aurtur euskara ikasteko, praktikatzeko zein hobetzeko eskaintza udalerrian. Berritasuna da aurtur Senideentzako Euskara Ikastaroak ere badaudela, lehen aldiz. Joan den astean hasi ziren saioak, hama-bi ikasleekin. Plaentxi Eskolan egiten ari dira, astean birritan, AEKren eskutik, eta oso gustura daude estreinaldiarekin.

Gorka Zubeldia AEK-ko Eibarraldeko arduradunak esandakoaren arabera, hutsetik abia-

tuko dira gurasoein. "Helburua da hasierako harremana egitea euskararekin; eta hor, adibidez, garrantzia dauka saioak eskolan egiteak. Eskolak badu bere komunitatea, eta haurrekin lotura izateak motibazioa handitzen du. Horrek asko laguntzen du jendea erakartzeko". Horren erakusle da dozena bat lagun apuntatu direla. "Ikastaro horiek egiteko, herri bakoitzak bere ratioa dauka; Soraluze sei pertsonakoa da. Beldurra genuen ea helduko ote ginen, eta pasa egin gara", dio Zubeldiak.

Halaber, gurasoei zuzenduta hitzaldi telematikoa ere egingo dituzte, seme-alabei euskararen erabileran laguntzeko erronkari buruz. Horiek Ebete hizkuntza zerbitzuak emango ditu.

Ikastaroak zein hitzaldiak doan dira, Eusko Jaurlaritzak eskaintzen duen Euskara Bonuari esker.

Aisa: gutxieneko ulermena

Helduekin segituz, Aisa eskaintzak ere abiatu du ikasturtea. Hori Helduen Heziketa Iraunkorraren (EPA) eskutik dator. Aurtur, 7-8 lagunekoa bi talde

ibiliko dira, urtarilerara arte bata eta otsailetik aurrera bestea. "Hasiera mailatik gutxieneko ulermen mailara edo praktikoa izan daitekeen erabilera lortzea da helburua. Ildo horretan, aurtengo lehen txandako ikasleak dira iaz Aisa jaso zutenak; beraz, jarraipen antzeko bat egingo dute. Horrez aparte, Helduen Heziketa Iraunkorrean esparru kulturala ere lantzen da; besteak beste, irteerak egiten dira herriko txokoak eta ondarea ezagutzeko, Pil-pilean Euskaltzaleen Eskutik", esplikatu du Zubeldiak.

Umeentzat eta gazteentzat

Umeei eta gazteei dagokienez, berriz, eskaintza propioa dute, ikastetxeetan lantzen dutena osatzeko: euskara erreformazuan.

Umeen kasuan, aste honetan abiatu dute Hegaka euskara erreformazua. LH1etik LH6ra bitarteko

ikasleei zuzendutako eskaintza da, eskolaz kanpoko orduetan euskaraz trebatzen laguntzeko. Iaz bezala, aurtur ere hiru talde osatu dituzte, 26 ikasleekin, eta astean birritan elkartzen dira. Hegakan ahozko euskarazko gaitasunak lantzen dituzte, modu ludikoan, gaztelekuan.

Gazteak, institutuan

Gazteen kasuan, berriz, DBHko ikasleei zuzendutako erreformazuan bitartez, "batez ere komunikazioa" lantzen dute, ahulgune hori ikusi baitute. "Gazteek eskolak euskaraz jaso eta ulermen maila altuxeagoa duten arren, falta zaie komunikazioan urrats bat egitea, euskara egunerokoan aprobetxatu ahal izateko. Gramatika ere landuko da erreformazuan eskolatan, baina komunikazio gaitasunean zentratuta", esplikatu du AEK-ko ordezkariak.

DBHkoen euskara erreformazuan hamar gaztek eman dute izena, eta urriaren 13an hasiko dira eskolak; astean birritan, institutuan.

Euskaltegian, egun osoan

Azkenik, gazteentzat zein helduentzat, AEK-k euskara maila guztiak ikasteko aukera eskaintzen du Soraluze euskaltegian –Araneko kulturagunean–. Gainera, eskolak egun osoan eskura daitezke, goizez, arratsalde zehin iluntzean.

Horren harira, AEK-ko arduradun Zubeldiak gogora ekarri nahi du Soraluze gazteek herrian bertan dutela euskararen sakondu eta C1 maila lantzeko aukera. Laster abiatuko da hori ere, eta irekia da sartzea.

Beharren arabera eskaintza

Herrian euskara ikasteko aukerak elkarlanean adosten dituzte Soraluze Udalak, AEK-k eta Pil-pilean Euskaltzaleen Elkar-teak, Plaentxi Eskolarekin eta Soraluze BHI Institutuarekin elkarlanean. Dauden beharrak aztertu eta horren arabera eskaintzaosatzen ahalegintzen dira. Asistentzia bermatuta zein bestelako bideak erabilita, eskaintza guztia doan da.

aras
zehaztasun handiko piezak
Mendiola Industrialdea 19
Tel. 943 75 17 36 - 943 75 18 03
Fax 943 75 22 95
aras@tomilleriaaras.com
www.tomilleriaaras.com

ELIZPE
HORTZ KLINIKA
Tel. 943 75 25 67

Elektrizitatea
Iturgintza
Igeltzeritza
Pintura
EXGA S.L.
679 623 584
Soraluze

Ubane Madera Zangitu SORALUZE
Irailaz geroztik, buru-belarri ari dira entrenamenduetan Soraluze Pilota Elkarteko pilotariak, umeak zein gazteak. Astean hirutan elkartzen dira, Araneko frontoian, astelehen, eguazten eta bariku arratsalde-iluntzeetan. Aurten ere gurasoek hartu dituzte entrenatzaile-koordinatzaile lanak, eta, nabarmendu dutenez, "gurasoen artean oso giro ona dago, eta, guztien inplikazioari esker, ondo moldatzen" ari dira; iaz estreinatutako sistemari jarraipena eman diote. Bide horretan, Aimar Perez gaztea ere badute lagun.

30 bat pilotari
Pilota elkarteak emandako xehetasunen arabera, momentuz 30 bat pilotarik eman dute izena. Edozein modutan, oraindik ere bada izena emateko aukera. Horretarako, nahikoa da esandako egunetako batean kiroldegira joatea. Pilotarien artean, 2020an jaiotakoa da adinez gazteena eta 2011n jaiotakoa, berriz, nagusiena. "Hortik aurrera zailagoa izaten da gazteek segitzea, futbolaren eraginez, batetik, eta,

Infantil eta alebin mailetakoko pilotari kuadrilla. EGOITZ UNAMUNO

Gallastegitar palariak. U.M.Z.

Soraluze Pilota Elkartea, buru-belarri entrenamenduetan; laster, txapelketetan

30 ume eta gaztek hasi dute denboraldia pilotan, baina oraindik eman daiteke izena

bestetik, materiala gogortu eta nekezagoa egiten zaielako", esplikatu dute.

Palariak ere bai
Bestalde, Soraluze Pilota Elkartean aurten bi palarik

ere jardungo dute Soraluze ordezkatzeko. Haiek, baina, helduen mailan ibiliko dira, eta euren kabuz entrenatuko dira. 2026-2027an Julen Gallastegi eta Jon Gallastegi animatu dira palan jokatzera, eta

Asier Fernandez izango dute ordezkoko.

Txapelketetan
Hain justu, palari bikotea hasi da txapelketetan; hain zuzen ere, Gipuzkoako Gomazko Pa-

letako Txapelketan hasi dira, Hirugarren Mailan, emaitza bikainekin. Bestalde, elkarteko kadete mailako pilotariak ere hasi dute txapelketa-sasoia. Datorren astean, berriz, infantil mailako pilotariak eta errendimendu mailako kade-teak hasiko dira. Azkenik, eskola mailakoak urri bukarran edo azaro hasieran hasiko dira. Beraz, Araneko frontoia laster beteko da berriro ere bertako zein kanpoko pilotariz bariku iluntzeetan zein zapa-tuetan.

Jendea pozik eta parte hartzea gora Marraskilo Tourren

Eskerrak eman nahi dizkiete lanean ibili zirenei

U.M.Z. SORALUZE
Jendetsu zetorren eta hala joan zen Marraskilo Tour ibilaldiaren XVIII. edizioa. Orain arteko mugak gainditu zituen, 215 bat mendizalaren partaidetzarekin, eta, gorabeheratxo pare bat kenduta, zapore oso ona laga du. Antolaketa taldeak, adibidez, aitortu du lan handia dela antolatzea, baina merezi duela azpimarratu du. Gainera, Soraluze mendiko ibilaldirik preziatuena antolatzen segitzeko prestutasuna erakutsi du, "gutxienez, urte borobila bete arte!", XX. urteurrenari begira.

"Merezi du"
Hona hemen helarazitako balorazioa: "Balorazioa positiboa izan da aurten ere, parte hartzeak gora egin du bi ibilbideetan, eta jendea pozik dago. Datorren urtera begira aldatu edo hobetu

beharrekoak ikusteko. datozen egunetan bilduko gara. Antolakuntzaren partetik, eskerrik asko Marraskilo aurrera eramateko lanean ibili diren lagun guztiei; lan handia da, baina merezi du, benetan! Eskerrik asko!"

Egunsentia ibilbide luzean. L. ALVAREZ

Trebiño eta Iñarra, pozik. I. ANDRES

Paula Arana eta Ainara Juaristi. U.M.

Guraso eta ume batzuk Irukurutzetan. AITOR ATXOTEGI

Antolatzaileak eta langileak, ibilaldi osteko bazkarian. U. MADERA

Iaz baino ikasle gehiagorekin abiatu du ikasturtea Soraluzeko Musika Eskolak

Bost instrumentutan lekuak beteta daude; beste zazpitan, aldiz, eman daiteke izena

Ubane Madera Zangitu SORALUZE

2026-2027ko ikasturterako iaz baino ikasle gehiagok eman dute izena Soraluzeko Musika Eskolan. Momentuz, 118 ikaslek, iaz baino hamahiru gehiagok. Gainera, zenbait ikasgai-instrumentutan oraindik lekua badagoenez, litekeena da gehiagok ere izena ematea.

Matrikulazioarekin lotuta, nabarmentzekoa da gertatu den joera aldaketa. Izan ere, azken urteotan jaisten zihuan Musika Eskolako ikasle kopurua, batik bat, jaiotza-kopuru txikiak eraginda. Aurten, berriz, beheranzko joera hori apurtu, eta goranzko bidea hartu du. Eta esan behar da matrikulatu diren herritarren artean umeak, gazteak, helduak zein nagusiak, denetariko ikasleak daudela.

Zazpi instrumentutan lekua

Eskaintzari dagokionez, Soraluzeko Musika Eskolako zuzendaritzako kide Domentx Uzinek jakinarazi du zazpi instrumentu edo instrumentu-talde ikasteko taldeak beteta daudela: pianoa, gitarra elektrikoa, gitarra klasikoa, perkusioa eta metal zein haize-egur instrumentu batzuk–

Musika Kantuz ikasgaiko ikasleak, martitzenean. U.M.Z.

klarinetea, saxofoia, bonbardinoa, tronboia eta tronpeta–.

Aldiz, oraindik eman daiteke beste zazpi instrumentutan izena: flautan, biolinean, biolan, biolontxeloan, baxuan, txistuan eta gaita nafarrean.

Umeendako berritasunak

Osterantzean, bestelako ikasgaietan zenbait berritasun ekarri ditu ikasturteak.

Umeekin lotuta, batetik, 0-4 urte bitartekoendako eskaintza berria dute: Musika Goiztiarra. Adinaren arabera taldeak

osatu, eta bakoitzak hamabostean behin saio bat izango du: 0-1 urteko umeek, batetik; eta 2-4 urteko umeek, bestetik –guztiak ere, guraso edo tutore batek lagunduta–. Haurreskolan izango dira saio horiek, irisgarritasuna bermatzeko. Xehetasunen arabera, Musika Goiztiarrean zortzi leku daude libre, eta oraindik eman daiteke izena.

Bestetik, 7 urteko umeek musika eskolako instrumentu guztiak probatzeko aukera izango dute ikasturte osoan. Horretarako, astean ordubeteko saioak

egingo dituzte Aurreinstrumentua izeneko ikasgaian.

Horiez aparte, Musika eta Mugimendua –5-6 urtekoendako– eta Musika Kantuz –8-10 urtekoendako– ikasgaiak ere badituzte umeek aukeran; hori bai, Musika eta Mugimenduan beteta dago taldea. Musika Kantuzen, berriz, bada oraindik lekua. Eta, azken horrekin lotuta, beka bat ere badago aukeran.

Helduendako ere bai

Helduei dagokionez, berriz, Musika Eskolako instrumentuetan izena emateko aukera izateaz aparte, aurten segida izango du helduendako propio sortu eta iaz estreinatutako +55 Musika eta Mugimendua izeneko ikasgaiak. Kasu horretan, oraingo, zazpi ikaslek eman du izena, eta, beste norbaitek interesa badu, zabalik ditu ateak.

118

IKASLE

Umeak, gazteak, helduak zein nagusiak matrikulatu dira musika eskolan

Musika Eskolan ikasitakoa praktikatzeko hainbat aukera ere eskaintzen dituzte

Webgune berria

Webgunea berri du Soraluzeko Musika Eskolak. Elgoibartik Mundura egitasmoaren baitan landu zuten iaz, eta, gainera, hirugarren saria eman zioten Kaixo Mundua izeneko lehiaketan. *Soraluzemusika.eus* da helbidea.

Nazioarteko eta Estatuko izen handiak Blues Hotsak-eko aurtengo ediziorako

Azaroaren 16tik 22ra arteko egitaraua izango du Blues Hotsak Jaialdiaren VIII. edizioak

U.M.Z. SORALUZE

Musika oinarri eta abiapuntu, literatura, argazkilaritza, kontzertu, ikastaro eta bestelako hitzorduz jantziko du Soraluze Blues Hotsak Jaialdiaren VIII. edizioak. Aurten, azaroaren 16tik 22ra bitartean egingo dute festibala, eta datozen asteotan iragarriko dute egitarau osoa.

Edozelan ere, musika zirkuituetan dagoeneko hasi dira jaialdirako musikari handien izenak konfirmatzen, eta ekimenaren antolatzaile Errabal kultura elkarteak iragarri du nazioarteko zein Estatuko musikari

entzutetsuz osatutako karteldegia izango dela asteburu horretako kontzertu eskaintza osatzen.

AEB, Britainia Handia...

Nazioartetik, adibidez, nabarmentzekoa da Britainia Handiko Dr. Felgood talde mitikoak bisitatuko duela Soraluze. Pub rockaren eta rhythm-and-bluesaren aitzindari eztabaida ezina den 70eko hamarkadako taldeak kontzertua emango du Herriko Antzokian, azaroaren 21ean, zapatua. Bestalde, bere ahots miresgarriarekin DeRober abeslariak Nashvillen (Tennessee,

AEB) jatorria duen soul musikan murgilduko ditu entzuleak The Half Truths taldearekin.

Estatu mailatik, berriz, Cadiztik bertaratuko da La Perra Blanco (Alba Blanco) bere boskotearekin; askoren ustez Espainiako zuzeneko onena duen artista Soraluzen izango da Blues Hotsak Jaialdiaren eskutik.

Osterantzean, musika-karteldegia osatuko du Lagunak Sessions Catalunya Harmonica Summit proiektu kolektiboak, "Kataluniako eszenako onen txoena irudikatzen duten musikarien zati handi bat biltzen

Dr. Felgood taldeko kideak. DR. FELGOOD

duen proiektua bat", azaldu dutenez. Barrence Whitfield and MFC Chicken-ek, berriz, 40 urteko eskarmentua partekatuko du eszenatokian.

Sarrerak laster salgai

Kontzertuotarako sarrerak laster jarriko dituzte salgai.

Interneten eskuragarri izango dira, noski, baina, sarean segituan agortzen direnez, sarrera kopuru bat Iratxo Goxo-dendan erosteko aukera ere emango dute antolatzaileek, "soraluzetarrek gutxieneko sarrerak ziurtatuta izan ditzaten".

Urriaren 15era arte izango da ikusgai 'Ni naiz naizena' erakusketa, Agirre jauregian

Proiektuak hainbat pertsona transen testigantzak eta irudiak biltzen ditu

Izaro Aulestiarte DEBA

Udalak sustatutako LGBTBIQ+ programazioaren baitan iritsi da Debara *Ni naiz naizena* argazki erakusketa. Urriaren 1az geroztik ikus daiteke, Agirre jauregiko erakusketa gelan, eta hilaren 15era arte egongo da zabalik, aste barruan –18:00etatik 19:30era– nahiz asteburuetan –12:00etatik 14:00etara–.

Izaskun Arandiak zuzendutako *Ni naiz naizena* websailaren kapituluak grabatu bitartean sortu zen izenburu bereko erakusketa hori, eta helburu argia du: pertsona transek egunerokoan bizi dituzten egoerak, zailtasunak eta erronkak ezagutaraztea. Nagusiki, irudiak eta testigantzak biltzen ditu; dokumentalaren grabaketetan, Nere Falagan eta Eduardo Gaviña (Yogurinha Borova) argazkilariek irudiak atara zizkieten protagonistei, eta argazki horiek biografia, bizipen eta lekukotzekin batera aurkeztzen dituzte esposizioan.

Gutzira, zortzi dira erakusketako protagonista nagusiak: Aitzole Araneta (Donostia, 1982), Eder Iturralde (Errezil, 1999), Alice Diez (Bilbo, 1994), Victor Viruta (Madril, 1977), Graham

Erakusketa-gelan dauden argazki eta testigantzetako batzuk.

Bell Tornado (Aberdeen, Eskozia, 1966), Victor Alvarado (Valencia, Venezuela, 2003), Josebe Iturrioz (Ordizia, 1978) eta Fergie Barahona (Tegucigalpa, Honduras, 1991).

"Garena gara"

Ni naiz naizena ekimen ibiltaria da, herriz herri dabilena, eta Gehitu eta Mugen Gainetik elkartearen elkarlanaren fruitu da. Bi elkarteek giza eskubideen alde egiten dute lan, besteak beste, LGBTBI+ pertsonen berdintasunaren alde, bai Euskal Herrian, bai Latinoamerikako

hainbat herrialdetan. Hitz hauekin laburbiltzen dute Deban ikusgai den proiektuaren mamia: "Aldarrikapen gisa, argi utzi nahi izan dugu garena garena. Trans* pertsonekin lotutako estereotipo eta aurreiritziak amaitzea nahi dugu. Lehenik eta behin, euren burua nola definitzen duten jakin behar dugu, haien ametsak eta beldurrak zeintzuk diren, haien prozesu pertsonala nolakoa izan den, eta inguruko jendeak nola erantzun duen. Norbait ezagutu nahi badugu, ezin gara azalean geratu".

Gaur, ostiralez, ekingo diote 'Bizi-bizi, bizitasunez bizi' doako programari

Adinekoen sozializazioa, autonomia eta ongizatea sustatzeko helburuarekin antolatu dute, eta zabalik dago izen-ematea

I.A. DEBA

Bizi-bizi, bizitasunez bizi programak gaur, hilak 9, hasiko du bere bidea Deban. Funtsean, 50 urtetik gorako pertsonen topagune eta laguntza-gune bat eskaintzera dator Udalak, Gizarte Zerbitzuen sailaren bitartez, eta Bizitzen Fundazioak elkarlanean aurkeztu duten egitasmoa; bereziki, egoera hauskorrean, zaurgarritasun egoeran, nahi ez den bakardadean edo autonomia galtzeko arriskuan daudenei zuzenduta dago.

"Sozializazio eta errehabilitazio gune aktibo" gisa aurkeztu dute, eta, azaldu dutenez, parte-hartzaileen gaitasun pertsonalak mantentzeko eta indartzeko jarduerak eskainiko ditu. Taldeko dinamiken bitartez hainbat arlo landuko dituzte, hala nola estimulazio kognitiboa, psikomotrizitatea, jarduera ludikoak eta ongizate fisiko, emozional nahiz soziala sustatzeko bestelako proposamen batzuk.

50 urtetik gorako pertsonen beren familiek ez ezik, etxetik laguntza zerbitzuaren erabiltzaileek, lehen mailako mendekotasuna duten edo balorazio-prozesuan dauden pertso-

Adinekoak, artxiboko irudi baten. UDALA

nek eta gaixotasun kronikoak edo hasierako narriadura kognitiboa duten herritarrek erabil dezakete programa.

Doako bi saio astean

Egitasmoa doakoa da eta astean bi saio ekingo dituzte, Ispiluen gelan, astearteetan eta ostiraleetan, 10:30etik 13:30era. Antolatzailerak azaldu dutenez, gaurkoa dute lehen saioa, baina izen-ematea ez dago itxita; 609 33 59 50 telefonora deituta edo *nerea@bizitzen.org* posta elektronikora idatzita eman daiteke izena.

Martxan da udaltzaingo zerbitzu berria Itziarren, abendura arteko probaldi-epean

Zerbitzua udaltzain batek ematen du, aste barruan, astelehenetik ostiralera

I.A. ITZIAR

Itziarren udaltzaingo zerbitzu berria jarri du martxan Debako Udalak, herritarrei arreta hurbilagoa eskaintzeko eta inguruko zaintza indartzeko helburuarekin. Zehaztu dutenez, zerbitzua joan den irailaren 19an abiatu zuten, eta abenduaren 18ra arte egongo da indarrean, hiru hila-beteko probaldian.

Ordura arte, udaltzain bat Itziarren ariko da lanean egunerokoan, astelehenetik ostiralera, 08:00etatik 15:15era. Herrigunea ez ezik, landa-eremua eta industrialdea ere hartzen ditu bere jarduke-

ta-eremuak. Hortaz, bere egitekoen artean egongo dira landa-eremua eta industrialdea zaintzea, baita eskolako sarrera eta irteerak zaintzea eta herribideak ikuskatzea ere. Era berean, pinu-egurraren erauzketaren kontrola eta bide publikoko erre-serben jarraipena ekingo du.

Udalak jakinarazi du polizia administratiboaren zenbait eginkizun ere bere gain hartuko dituela agenteak, eta laguntza eman beharko duela Itziarren antolatzen diren kultur eta kirol ekitaldietan. Horrez gain, herritarren salaketa penalak ere jaso

ahal izango ditu, Toki Entitate Txikiaren bulegoko bigarren solairuan –alde aurretik hitzordua eskatuta, betiere–.

Udaltzainekin harremanetan jartzeko edota edozein zalantza argitzeko, herritarrek 943 60 80 40 telefono zenbakira deitu dezaketela gogorarazi dute.

Hiru hilabeteko probaldia

Hasieran behintzat, zerbitzua proban egongo da hiru hilabetez. Behin probaldi hori amaituta, Udal Gobernuak zerbitzuaren funtzionamendua eta epe horretan lortutako emaitzak

Debako alkate Alazne Txurruka eta bi udaltzain, Itziarren. DEBAKO UDALA

aztertuko ditu eta, azaldu dutenez, orduan hartuko dute udaltzaingo zerbitzuaren jarraipenari eta antolaketari dagokion erabakia.

Alazne Txurruka Debako alkateak zerbitzu berriaren garrantzia azpimarratu du: "Itziar-

ko herritarrei udal-zerbitzu hurbilagoa eskaintzeko urrats garrantzitsua da. Udaltzain bat bertan egoteak eguneroko beharrei modu zuzenagoan erantzuteko eta prebentzioa zein herritarren arreta indartzeko aukera emango digu".

Izaro Aulestiarte

Eman aukera elkarri leloa da-rabil mintzapraktika egitasmoan izena emateko kanpainak. Zuhatzaren elkartek dinamizatzen du ekimena Deban, Taupa euskaltzaleen mugimenduarekin elkarlanean, eta 2026-2027ko ikasturterako izen-ematea egunotan zabaldu dutela jakinarazi dute.

Mintzalaguna programak urteak daramatza milaka pertsonari euskalduntzeko bidean laguntzen; euskara praktikatzeko guneak eskaintzen dizkie hizkuntza ikasi edo euskaraz gehiago aritu nahi dutenei. Funtsean, euskara taldean eta aisialdian praktikatu nahi duten pertsonak biltzen ditu: *bidelagunak* –euskaraz hitz egiteko ohitura dutenak– eta *bidelariak* –mintzapraktika egin nahi dutenak–. Modu boluntarioan aritzen dira guztiak, eta adostutako maiztasunarekin egiten dituzte saioak; normalean, astean behin, ordubetez.

Euskaltzale boluntarioei esker, doakoa da bertan parte hartzea eta ekimena herritar guztiei irekita dago; antolatzaileek gogorazi dute, hori bai, komeni dela gutxieneko euskara maila

Debako *bidelari* eta *bidelagunetako* batzuk, iazko kanpainaren baitan egindako agerraldian. N.B.A.

Mintzalagunerako izen-ematea zabalik da Deban ere, 'Eman aukera elkarri' lelopean

Berritasun gisa, mintzapraktika sarean egiteko aukera ere eskaini dute aurten

izatea. Parte hartu nahi dutenek Zuhatza elkartera jo beharko dute –613 92 01 73 telefono zenbakira deituta edo koordinatzailea@zuhatza.com posta elektronikora idatzita–, eta Internet bidez ere egin daiteke izen-ema-

tea, taupamugimendua.eus estekan. Zehaztu dutenez, hiru talderekin abiatuko da, oraingoz, behintzat, ekimena herrian; astelehenetan elkartuko dira horietako bi, bata 15:30ean eta bestea 16:00etan, eta ostiraletan

hirugarrena, 11:00etan. Baina ikasturte osoan egoten da zabalik izen-ematea; partaide berriak aurrez osatutako taldeetan sar daitezke, eta, beharren arabera, talde berriak sortzeko aukera ere aztertuko dute antolatzaileek.

4.000 lagun, 500 bat taldetan

Taupako ordezkariak emandako azken datuen arabera, euskaltzaleen mugimenduaren baitan 4.000 lagun elkartzen ditu, gaur-gaurkoz, mintzapraktikak; 500 talde baino gehiagotan ari dira partaideak, 80 bat herritan.

Nolanahi ere, Euskal Herriko nahiz atzerriko txoko guztietara iristeko bidea ireki nahi dute, eta, horregatik, ikasturte honetan mintzapraktika sarean egiteko aukera ere zabaldu dute; hori da aurten berritasunetako bat. "Horrenbestez, bere herrian mintzalagunen talderik ez duenak, aurrez aurre bertaratzeko zailtasunak dituenak edo atzerrian bizi den euskaltzaleak aukera izango du bere taldea sarean osatzeko, eta, nahi duenean, aurrez aurreko saioetara edo ekintzetara bertaratzeko", azaldu dute sustatzaileek.

Hiru talde osatu dituzte, baina izena emateko aukera zabalik dago ikasturte osoan

'Naturaren sekretua' dokumentala eta Etxenikerekin solasaldia Kultur Elkartearen

Urriaren 15ean, ostegunez, egingo dute saioa, 11:00etan; sarrera librekoa izango du

I.A.

Euskal Herriko Unibertsitateko Kultura Zientifikoko Katedrak ekoizitako eta Jose Antonio Perez Ledok zuzendutako *Naturaren sekretua* dokumentala proiektatuko dute urriaren 15ean, 11:00etan, Debako Kultur Elkartearen. Emanaldiaren ondoren, gainera, hizketaldia egingo dute lanaren protagonista Pedro Miguel Etxenikerekin.

Etxenikeren bizitzari eta ibilbide profesionalari errepaso egiten dio, hain zuzen, 55 minutu irauten duen ikus-entzunezkoak; EHUko Materia Kontentsatuaren Fisikako katedradun ohiak eta Donostia International Physics Centerreko (DIPC) presidenteak zientziaren inguruan egindako hausnarketak azaltzen dizkio ikusleari, zientzia zer den eta zertan datzan hausnartuz.

Iker Badiola EHUko Kultura Zientifikoko Katedraren zuzendariak aurkeztuko du lana, eta ondorengo solasaldirako abiapuntu izango da; bertan, Etxenikerekin batera, Arbil elkarteak kide Pako Salegi ere ariko da.

Debako Arbil elkarteak, EHUko Kultura Zientifikoko Katedrak eta Donostia International Physics Centerrek antolatu dute ekitaldia, Eusko Jaurlaritzako Zientzia, Unibertsitate eta Berrikuntza Sailaren laguntzarekin.

Pedro Miguel Etxenike fisikaria. LAGATAKOA

Salgai daude Alarma Morea taldearen kontzerturako sarrerak

I.A.

Kultur Elkarteak Alarma Morea musika taldearen kontzertua iragarri du hilaren 16rako, ostirala, KulturEkin egitasmoaren baitan. Emanaldia 20:00etan hasiko da, eta, jakinarazi dutenez, sarrerak salgai daude dagoeneko Internet bidez, bost euroan, labur.eus/alarmamoreaakulturekin estekan. Ohi bezala, sarrera guztiak aurrez agortzen ez badira, emanaldia hasi aurretik ere izango dira salgai, aretoan bertan.

Runba eta flamenko estiloak euskaraz lantzen dituen taldea da Alarma Morea. 2019an hasi zuen ibilbidea, Zumarragan, eta bi ahotsek, gitarrak, kaxoi flamenkoak, perkusioak eta baxuak osatzen dute gaur egun taldea; Ainhoa eta Uxue Plagaro ahizpak, Amets Albisu eta Nuria Culla dira taldekideak.

Anari, martxoan

Hasieran, Kultur Elkarteak Anariren zuzeneko iragarri zuen

urriaren 16rako, baina aldaketak izan dira kultur egitarauan. Azaldu dutenez, hain justu, osasun arazoak tarteko, musikariaren kontzertua atzeratu egin behar izan dute; ez da, baina, bertan behera geratu. Aurreikuspenen arabera, Anari martxoan ariko da Deban. Emanaldirako sarrerak aurrerago jarriko dituzte salgai.

Alarma Morea taldea. LAGATAKOA

"Interes handia" piztu dute Geoparkeen Sarearen XI. Jardunaldi Irekiek

Topaketei ekin aurretik, zortzi geoparketako ordezkariak harrera egin zieten Deban

Izaro Aulestiarte DEBA

Euskal Kostaldeko Geoparkea izan da asteon, urriaren 7tik 8ra, egin dituzten Munduko Geoparkeen Estatuko Sarearen XI. Jardunaldi Irekien egoitza, eta antolatzaileak gustura daude, deialdiak "interes handia" piztu duela azpimarratuta.

Bi egunez, ondarearen interpretazioaren eta komunikazioaren inguruan hausnartzen eta esperientziak partekatzen aritu dira Espainiako Estatuko eta Euskal Herriko hemezortzi geoparkeetako ordezkariak, tokiko zein kanpoko elkarte, enpresa eta norbanakoekin batera. *Garena kontatu: geoparke bat komunikatu eta interpretatu* gaiaren bueltan ardaztu da egitaraua. "Oso emaitza interesgarriekin", gainera, antolatzaileen esanetan.

Aurrez, baina, hilaren 6an, harrera ekitaldi instituzionala

egin zuten Deban; bilkuran, zortzi geoparketatik etorritako alkateak eta ordezkariak bildu ziren. Bertan zeuden, adibidez, Mutrikuko alkate eta Geoparkeko lehendakari Ainhize Azpiazu eta Alazne Txurruka eta Iñaki Ostolaza, Debako eta Zumaiako alkateak. Euskal Kostaldeko Geoparkea ez ezik, Maestrazgo, Volcanes de Calatrava, Costa Quebrada, Catalunya Central, Villuercas-Ibores-Jara, Cabo Ortegal eta Granada ere ordezkaturik egon ziren ekitaldian.

Azaldu dutenez, lehen aldiz antolatu dute bilkura hori: "Alkateen artean hausnarketa eragitea izan da helburua, datozen erronkei aurre egiteko jarrera bateratua adosteko eta, horrenbestez, jardunaldien eremu teknikoaz harago iristeko".

Biharamunean, erakundeen irekiera ofizialarekin hasi zuten

egitaraua, Zumaiako, eta, ondoren, *Lurraren Historiaren irakurketa jarraitua* egin zuten; Espainiako Estatuko hemezortzi geoparkeek denbora-lerro geologikoa osatu zuten jendaurrean. Lurraren historiaren dibulgazioa eta interpretazioa nola gauzatzen den aztertu zuten jarraian, mahai-inguruetan. Azkenik, Euskal Kostaldeko Geoparkean Interpretazioari aplikatutako neuromarketin-ikerketaren ondorioak azaldu zituzten. Atzo, berriz, landa-irteera egin zuten, Debako Historiaurreko Bailara eta Mutrikuko erdigune historikoa zein bertako frontoia eta zesta-punta ezagutzeko.

Datorren urtekoa, Galizian

Bestalde, asteartean, Geoparkeen Sarearen bilera itxian erabaki zuten hurrengo jardunaldien egoitza: Cabo Ortegal geoparkeak hartuko du hamabigarren edizioa.

Geoparkeetako alkateak eta ordezkariak, asteartean, Deban egindako ekitaldian. GEOPARKEA

Herenegun Zumaiako ateratako talde-argazkia. GEOPARKEA

Sei espezieetako txoriei jarri diete eraztuna Artzabalen egindako saio irekian

Pako Zufiaur ornitologoak lan zientifiko horren gakoak eman ditu ezagutzera

Nerea Bedialauneta Alkorta

Hegaztien udazkeneko migrazio garaia aprobetxatuz, eta horietako asko bertara masiboki hurbiltzen ari direla baliatuta, eraztun-jartze zientifikoa egin zuten aurreko larunbatean Artzabalgo hezegunean. Debako Udalak Aranzadi Zientzia Elkartearekin elkarlanean antolatutako saioa herriar orori irekia izan zen, eta bertaratuek ekimenaren xehetasunak bertatik bertara ezagutzeko aukera izan zuten, Pako Zufiaur ornitologoaren gidaritzapean.

Lan zientifiko horren gakoak azaltzeaz gain, hegaztiei buruzko beste hainbat azalpen bulego ere eman zituen adituak. Saioak ikusmin handia piztu zuen, eta bertaratuek arretaz jarraitu zituzten argibideak.

Eraztuna jartzeko, txoriak modu kontrolatuan harrapatu zituzten.

Aranzadi Zientzia Elkarteko ki-deek azaldu eta erakutsi zuten, sare bereziak jarri zituzten ibai inguruan, eta, ondoren, oihalezko poltsetan sartu zituzten. Jarraian, ahalik eta denbora laburrean eta kontu handienarekin, eraztunak jarri eta neurtu egin zituzten harrapatutako ale guztiak, ondoren berriro askatzeko; herriarrek askatu zituzten, banan-banan.

Prozesu horretan, hanketako batean kode alfanumeriko bakarra duen metalezko eraztun arin bat ere jarri zieten animaliei. Zufiaurrek nabarmendu zuenez, kode hori bakarra da –"pertsonen nortasun agiriaren parekoa"–, eta hegaztia identifikatzeko balio du. Horri esker, txori bera etorkizunean berriro harrapatzen bada, hasierako erregistroekin alderatu dezake; horrela, zein joan-etorri egi-

ten dituzten edota haien egoera zein den jakin daiteke.

Datu biometrikoen bilketa

Eraztuna jartzeaz gain, oinarriko datu biometrikoak ere bildu zituzten. Txoriak pisatu, hegalararen luzera eta tamaina eta gantz zein muskulu erreserbak neurtu eta sexua eta adina zehaztu zituzten. Guztira, sei espezieetako hamasei ale harrapatu zituzten –martin arrantzalea, txantxangorria, erregetxoia, txioa, txinbo kaskabeltza eta errekatxindorra–. Horietaik hamalauri jarri zieten eraztuna; izan ere, bik aurretik zeuzkaten.

Zufiaurrek adierazi zuenez, espezie batzuk –txantxangorria, esaterako– migrazio bete-betean daude, eta beste batzuk bertakoak dira; errekatxindorra, kasu: "Oso espezie berezia da. Bertan bizi da, baina oso zaila da ikusteko".

Pako Zufiaur, bertaratutakoei azalpenak ematen. N.B.A.

Ekintzan parte hartu zuen haur bat, errekatxindor bat askatzen. N.B.A.

IRAGARKI SAILKATUAK

LANA
ESKAINTZAK
Elgoibar Ingelesko irakaslea behar da LH5en dagoen ikasle bati eskola partikularrak emateko. 662 01 50 52

Elgoibar Canva, Genially eta Loom plataformen erabilera erakutsiko didan pertsona baten bila nabil. Zehaztazun gehiago telefonoz. 688 63 93 71

ESKAERAK
Elgoibar. Adinekoak zaintzeko eta etxeko lanak egiteko prest nago. Urteetako esperientzia daukat. Goizez zein arratsaldean lan egiteko prest. Euskalduna naiz eta titulu soziosanitarioa daukat. 660 51 17 81 / 943 74 23 30

Elgoibar. Adinekoak zaintzeko prest nago, arratsaldean zein gauez. Titulu soziosanitarioa daukat, eta urteetako esperientzia. Paperak lege ditut. 614 77 02 15

Elgoibar. Garbiketa lanak egiteko zein adinekoak zaintzeko prest nago. Gauez edo asteburuetan lan egiteko ere prest nago. 641 31 78 64

LOKALAK

Elgoibar. Errosario kalean erabat egokitutako eta xehetasunez zaindutako lokal bat alokatzen dut. Ezin hobea ongizatearekin zerikusia duten lanbideetarako, kontsultak pasatzeko edo bulego profesional gisa. Sartzeko eta lanean hasteko prest. 667 74 21 18

KINTOAK

Elgoibar. 1949an jaiotako kinto bazkaria, urriaren 17an. 13:00etan, argazkia aterako dute parrokiako arkupean. Ondoren, luntxa, Ibai Ondo jatetxean, eta bazkaria, 14:30ean, Ibai Ondon bertan. 68 euro ordaindu behar dira urriaren 13rako, izen-abizenak zehaztuta, Laboral Kutxako kontu honetan: ES24 3035 0007 2500 7114 4032.

ZORION AGURRAK

www.galletiak.com 633 05 04 06

Zure une gozoetan Galletiak zurekin! Zorionak!

ELGOIBAR Nahia
Zorionak, Nahia, 11 urte egingo dituzulako urriaren 12an. Gurasoen eta ahizparen partez. Izugarri maite zaitugu.

ONDARROA Luken
Zorionak, Luken! Dagoeneko 14 urte! Segi orain bezain alai eta jator. Noiz da txokolate-jana? Muxu potolo bat, Alaiaren partez. Matxe-matxe.

ELGOIBAR
1951ko kinto ospakizuna
1951n jaiotako bazkaria deitu dute. Azaroaren 14an izango da. 70 euro sartu behar dira Laboral Kutxaren kontu zenbaki honetan: ES19 3035 0007 2800 7114 7952.

SORALUZE
1976ko kinto bazkaria
Oso ondo pasa genuen. Datorren urtean berriz!

Zorion-agurra jartzeko bideak

- 'Barrena.eus'-en erabiltzailea sortu eta barrena.eus/zorionagurrak helbidean sartu.
- Mezua bidali Whatsappez 688 65 56 58 zenbakira edo e-postaz zorionagurrak@barrena.eus. Zehaztu izen-abizenak, herria, urtebetetze-eguna, adina (hautazkoa) eta testua.
- Etorri edo deitu zure herriko bulegora.
- Epea: asteazkena 12:00ak aurretik

Iragarki sailkatua argitaratzeko

688 76 96 57
sailkatuak@barrena.eus
www.barrena.eus/sailkatuak

- Asteazkenean 12:00ak aurretik jasotako iragarkiak argitaratuko dira, bi astez.
- Barrenak ez du argitaratzen diren iragarkien ondorioz sor daitezkeen operazioen erantzunkizunik.
- Etxebizitza, garaje edo autoak saltzeko iragarkiak ordainpekoak dira. Prezioa: 10 euro. Argazkiarekin: +5 euro.

Zorion agurrek saria dute Barrena-n!

Argitaratzen diren zorion agurren artean **Galle-Tiak Fabrik-eko produktu pertsonalizatuak zozkatuko dira astero!**

Aste honetako irabazlea: NAHIA CANTOS RODRIGUEZ

Joan den asteko irabazlea!

Barrena
BARRENEKO KOMUNIKAZIO TALDEA

DEBA

Vicente
Rodriguez Martija

2026ko urriaren 4an hil zen, 85 urte zituela.

Sendiak bihotzez eskertzen ditu jasotako doluminak,
bai eta hileta elizkizunera joan izana ere.

MENDARO

Luisa
Areitio Zabala

Txomin Urbietarakistain-en alarguna
2026ko urriaren 7an hil zen, 91 urte zituela.

Maitasunez, beti gure bihotzetan.

Sendiak bihotzez eskertzen ditu jasotako doluminak,
bai eta hileta elizkizunera agertu izana ere.

Barrena eskelak:
zabalkunde handiena Debabarrean

ESKELAK JARTZEKO:
943 744 112 - 605 706 086 (24 orduz) - eskelak@barrena.eus

Bulegoak:
DEBA: Ifar kalea, 12 - 943 191 383
ELGOIBAR: Aita Agirre plaza, 3 - 943 744 112
ERMUA: Erdikokale Zeharbidea, 2 - 943 179 350
SORALUZE: Errabal, 15 - 943 751 304

ETXEBERRIA

EHORZKETA-BEILATOKIA

943 74 13 27 (24 orduz)
635 75 62 95 - 629 63 52 03

Santa Klara, 16 - Elgoibar
info@funerariaetxeberria.com
www.funerariaetxeberria.com

Norbanakoei eta konpainiei
zuzenduriko zerbitzuak.
Erietxe zentroetan zerbitzuak.

AGENDA

EMAGUZUE ZUEN EKITALDIEN BERRI ASTEAZKEN EGUERDIRAKO.
943 74 41 12 / barrena@barrena.eus

OSTIRALA 9

- **SORALUZE Atxia Motxia belaunaldi arteko ekimena** Mesedeetako egoitzako egoiliarrek, eguneko zentroko erabiltzaileek, Plaentxi Eskolako neska-mutikoeek eta Pentsiodunen Mugimenduko kideek parte hartuko dute. Goizean zehar, herrigunean.
- **ELGOIBAR Odol ateratzea** Txanda hartzeko: *gotatanta.eus*. Whatsappez: 623 32 84 08. Jubilatuen Biltokian, 16:30ean.

- **ITZIAR Hitzaldi tailerra: 'Peri-menopausia osasuntsuak'** Aintzane Etxeberria nutrizionistaren eskutik. Burugorri gaineko lehen solairuan, 17:30ean. Saioak urriaren 9an, 16an, 23an eta 30ean izango dira, 17:30etik 19:30era. Izen-ematea: Itziarko harrera bulegoan aurrez aurre, 943 19 92 55 telefono zenbakira deituta edo *apuntatu@itziar.eus* posta elektronikora idatzita.
- **DEBA Erakusketa: 'Ni naiz naizena'** Urriaren 15era arte ikusgai, Agirre jauregiko erakusketa

aretoan. Ordutegia: astelehenetik ostiralera, 18:00etatik 19:30era eta larunbat eta igandeetan, 12:00etatik 14:00etara.

- **MENDARO Gaztelekuko ekintzak** Musika gaua. Gaztelekuan, 18:00etan.

LARUNBATA 10

- **ERMUA Pertsona helduentzako 'La voz de la poesía' olerki tailerra** Udal Liburutegian, 11:00etan.
- **MENDARO Gaztelekuko ekintzak** Sukaldaritza tailerra. Gaztelekuan, 18:00etan.
- **DEBA Denboraldi amaierako festa** Iskra Selectors-en binilo-pintxada eta tortilla pintxo-potea. Ondargain tabernan, 19:30ean.

DEBA Kontzertua: Coral Polifonica Amadeus (Vigo)

IGANDEA 11: Estilo askotariko obrak dituzte: gai herrikoiak, erlijio-musika, gai lirikoak, Gabonetako abestiak... Santa Maria elizan, 12:00etan.

IGANDEA 11

- **DEBA Nesken Binakako XIV. Pala Txapelketa**

Aldats pilotalekuan, 10:00etan.

- **DEBA Kina jokoa** Arbil elkarteak, 17:30ean.
- **MENDARO Gaztelekuko ekintzak** Jolasak kalean. Gaztelekuan, 18:00etan.

ASTEARTEA 13

- **ERMUA Balerioko etorkizuna zehazteko adineko pertsonen proposamenak jasotzeko bilera** Bereziki 65 urte edo gehiagoko pertsonen zuzenduta. Jubilatuen Etxean, 17:00etan.
- **MENDARO Ludotekako ekintzak** Mugimendu jolasak. Urriaren 13tik 16ra. Ludotekan, 17:00etan.
- **ELGOIBAR Makrame erakusketa** Adinekoen Astearen barruan, jubilatuek makrame ikastaroan egindako lanak jarriko dituzte ikusgai, urriaren 13tik

18ra. Jubilatuen Biltokian, 17:00etan.

- **ELGOIBAR Solasaldia: 'Emakume eta ispiluen artean, hitz egin dezagun edertasun estereotipoez'** Merlin Medinak gidatuta. Lila emakumeen etxean, 17:30ean.
- **ELGOIBAR Zurrunbiloa: Trebakuntza saioa** Amaia Bacigalupe soziologoak gidatuko du saioa. Aita Agirreko areto nagusian, 18:00etan.
- **SORALUZE Erakusketa: 'Mikel Valero: argazkiak 1976-1991'** Kontrargi argazkilaritza kolektiboak Soraluzeko udalarekin elkarlanean antolatuta. Erakusketa aretoan, 18:00etan.

ASTEAZKENA 14

- **SORALUZE Tailerra: 'Poropopoesia tailerra'**

ITZIAR Bisita gidatua: 'Lastur familian'

LARUNBATA 10: Iraupena: ordu eta erdi. Bisitari kopuru mugatua: 30. Beharrezkoak: jantzi eta oinetako egokiak. Prezioa: 10 euro –12 urtetik beherakoentzat: 5 euro–. Erreserbak egiteko: *geoparkea.eus*. Irteera puntua: San Nikolas plaza, 11:00etan.

ELGOIBAR Idotorbera Txirrindulari Igoera

ASTELEHENA 12: Elgoibarko Lagun Taldeak txirrindulari eskolak Julian San Juanen oroimenez antolatzen duen probaren 34. ekitaldia izango da aurtengoa. 3,8 kilometroko igoera pikoa osatu beharko dute parte-hartzaileek. Kalegoen plazan, 12:00etan.

KIMU KUKUKA

NOLA DAKIGU ZER ZEGOEN LURREAN DUELA MILIOIKA URTE?

HEZUR ERRALDOW!

Aurkitu duzu: Fossila

HARRIETATIK ETA AZTARNATEGIETATIK ATERRATZEN DITUZTEN FOSSILAK AZTERTZEN DITUZTE PALEONTOLOGOAK. IRAGANEN BIZITZA ETA ORDUNO GIROA BERRERANTZENO.

FOSSILAK ABROKETAN KONTSERBATU DIREN ANTZERAKO IZAKI BIZIDUNEN AZTARNAK DIRA.

ZIKLO GOGORAK ERABAZKO FOSSILATZEN DIRA. DEGRADAZIOARI HOIETO AURRE EGITEN DIOTELAKO.

Oskolak

Asternak

Maskorrek

HORIEI ESKER ZAHIN DEZAKEGU ZEIN ORGANISMO BIZI IZAN DIREN DUELA MILIOIKA URTE...

...ETA, GAIKERA, ZEIN HANDIAK ZIREN KALKULA DEZAKEGUT!

BADIRA FOSSIL KOPURU APARTAK DITUZTEN AZTARNATEGI BATZUK, LAGERSTÄTTE GENEKOAK.

EA ZER EGITEN DUDAN ORAIN HARRIESTE FOSSILEKIN...

HANDIENA MONGOLIAN DAGO.

ADIN FOSSIL BIZIDUNAK ERE BADAUDE.

GORRINO BASAMORTUA

BIZIDUNAK? BAI, NOLA LITEKE HORI?

EZAGUTU GEHAGO FOSSILEI BURUZ JIHLAK EDO BIZIARI ZIENTZIA KALEA BLOKEAN.

SORALUZE Bertso-afaria

OSTIRALA 16: BertSora elkarteak antolatuta, bertso-afaria egingo dute Unai Iturriaga eta Igor Elortza bertsolariekin. Menua: sarrerakoak, entsalada, haragi gisatua eta postrea; ardoa, sagardoa eta kafea. Lagun Maitea Elkartean, 20:30ean.

Plaentxi Herri Ikastetxeko LH5eko ikasleentzako antolatutako ekintza itxia. Liburutegian, 09:00etan.

- ELGOIBAR Txokolate-jana** Adinekoen Hilabetearen barruan antolatutako ekintza. Jubilatuen Biltokian, 17:00etan.
- ELGOIBAR Hitzaldia:** 'Ikasketa zailtasunak eta bullyinga, motxila handiegia' Dislexiaren Nazioarteko Egunaren bueltan antolatutako ekimena. Iñaki Zubizarreta saskibaloj jokalaria ohia izango da hizlaria. Gaztelaniz. Aita Agirre kulturguneko areto nagusian, 19:00etan.

OSTEGUNA 15

- SORALUZE Tailerra:** 'Argazkilaritza

okerrera? (Siadecoren eskutik). Zer eta zelan egingo dugu gure herria euskaldunagoa izateko hamar urte barru? Non jarri behar ditugu lehentasunak? Talde-gogoeta. Aita Agirre kulturguneko areto nagusian, 18:30ean.

- ELGOIBAR** Elkarriketa **Musikatua** Amorante eta Iñigo Astiz izango dira, Pitxintxun, *Ez dot amaitu* diskoa aurkezten. Gonbidapenak Pitxintxun bertan eskuratu daitezke. 19:00etan.

OSTIRALA 16

- ITZIAR** Hitzaldi tailerra: 'Peri-menopausia osasuntsuak' Aintzane

ERMUA Musika: 'Arco'

OSTIRALA 16: Antonio Arco –*Arco* izen artistikoa duena– abeslari, gitarraista, konpositore, idazle eta hitz-egilea da, 2015. urtearen amaierara arte Andaluziako El Puchero del Hortelano taldearen buru izateagatik ezaguna. Sormen-eklosio horrek Andaluziako rockaren eta fusio flamenkoaren eszenako erreferenteetako bat bihurtzen du. Sarrera 12 euro. Ermua Antzokian, 20:30ean.

Etxeberría nutrizionistaren eskutik. Izen-ematea: Itziar harrera bulegoan aurrez aurre, 943 19 92 55 telefono zenbakira deituta edo *apuntatu@itziar.eus* posta elektronikora idatzita. Burugorri Gainera lehen solairuan, 17:30ean.

- MENDARO** Gaztelekuko ekintzak Afaria eta filma. Gaztelekuan, 18:00etan.
- DEBA** Alarma Morea taldearen kontzertua Sarrerak salgai, 5 euroan: *labur.eus/alarma-morea-kulturekin*. Kultur Elkartean, 20:00etan.

GUARDIAKO FARMAZIAK	
9 BARIKUA Oruesagasti / Lasuen-Elezgaray / A. Alcalá	
10 ZAPATUA Barrenetxea / Lasuen-Elezgaray / I. Ugarte / *A. Alcalá	
11 DOMEKA Barrenetxea / Lasuen-Elezgaray / I. Ugarte	
12 ASTELEHENA Arriola / A. Zalduegi / I. Lecumberri	
13 MARTITZENA Garitaonandia / A. Zalduegi / M. Alves	
14 EGUAZTENA Arriola / A. Zalduegi / A.M. Baz	
15 EGUENA Fernandez / A. Zalduegi / A. Alcalá	
16 BARIKUA Yudego / H. Burgoa / I. Ugarte	
*09:00-13:30	

2026ko botika ordutegiak, astelehenetik ostiralera:
Deba: 09:00-13:45 / 16:30-19:30
Elgoibar-Mendaro-Soraluze: 09:00-13:00 / 16:00-20:00
Ermua-Mallabia: 09:00-13:30 / 16:30-20:00
Mutriku: 09:00-13:30 / 16:45-20:00
Itziar botikina: 09:00-12:30

GUARDIA ORDUTEGIAK
Eguez: 09:00-22:00
Gauz: 22:00-09:00
Eibarren urte guztian, egunero: Elortza (Juan Gisasola, 18-Eibar. 943 20 61 00)

Larunbatak:
Elgoibar-Mendaro-Soraluze: 09:00-14:00
Deba-Mutriku: 09:30-13:00
Ermua-Mallabia: 09:00-13:30

Igandeak eta jaiegunak: Deba-Mutriku: 11:00-13:00

FARMAZIAK	
DEBA A. ZALDUEGI: Lersundi, 20 - 669 26 22 01	
DEBA H. BURGOA: Astillero, 2 - 667 33 88 90	
ELGOIBAR ARRIOLA: Santa Ana, 1 - 943 74 01 40	
ELGOIBAR BARRENETXEA: Errosario, 26 - 943 74 12 77	
ELGOIBAR GARITAONANDIA: Uparitzaga, 5 - 943 74 11 77	
ELGOIBAR YUDEGO: San Frantzisko, 18 - 943 74 12 93	
ERMUA A.M. BAZ: Zearkale 2 - 943 03 17 03	
ERMUA M. ALVES: Gipuzkoa etorbidea, 46 - 943 17 26 66	
ERMUA A. ALCALA: Zubiaurre, 29 - 943 17 17 54	
ERMUA I. LECUMBERRI: Zubiaurre, 9 - 943 17 00 97	
ERMUA M.I. UGARTE: Goienkale, 11 - 943 17 05 26	
MALLABIA E. ARRONATEGI: Mallazpi z/g - 943 17 24 14	
MENDARO FERNANDEZ: Herriko Enparantza, 4 Garagartza - 943 75 61 42	
MUTRIKU LASUEN-ELEZGARAY: Txurruka Tenienteak, 3 - 626 61 13 92	
MUTRIKU L. APRAIZ: Erdiko kalea, 5 - 630 05 50 97	
SORALUZE SOTO: Rekalde, 1 - 943 75 16 38	
SORALUZE ORUESAGASTI: Kalebarren, 9 - 943 75 13 84	

Barrena

BATZEN GAITUENA

barrena.eus/egin-kide

eduki bereziak
zozketak
deskontuak
abantailak

egin zaitez
Barrenakide!

ZINEMA	
ELGOIBAR HERRIKO ANTZOKIA 'El final de Oak Street' Ostirala, 9: 19:00 Larunbata, 10: 19:00, 22:15 Igandea, 11: 19:00 Astelehena, 12: 21:00 'Toy story 5' Igandea, 11: 16:30 'La ultima ronda en Venecia' (Ongarri zinekluba) Asteazkena, 14: 21:00 'La odisea' Ostirala, 16: 19:00	'El olor a leche quemada' Osteguna, 15: 20:30
ERMUA ERMUA ANTZOKIA 'Enjambre' Larunbata, 10: 19:30 Astelehena, 12: 20:30 'En el corazón de la bestia' Larunbata, 10: 22:00 Igandea, 11: 19:30 'La patrulla canina: la dino película' Igandea, 11: 17:00	DEBA KULTUR ELKARTEA 'Adorable' Igandea, 11: 19:00
	EIBAR COLISEO ANTZOKIA 'Inurri itsuak (Las ciegas hormigas) VOSE' Larunbata, 10: 17:00, 19:45, 22:30. Igandea, 11: 17:00, 20:00. Astelehena, 12: 19:30. 'En la zona gris' Larunbata, 10: 19:45, 22:30. Igandea, 11: 20:00. Astelehena, 12: 19:30. 'La bola negra' Larunbata, 10: 19:15, 22:30. Igandea, 11: 16:00, 20:00. Astelehena, 12: 19:30. 'La isla olvidada' Larunbata, 10: 17:00. Igandea, 11: 17:00.

AZKEN BERBA

Gaztediaren berba

IKER LAUZURIKA
ZUZENBIDE
DOKTOREGAIA

Azken berba gaztediaren berba izan da. Etxebizitzaz egin du berba, eta okupatu ditu kaleak. Hezkuntzaren finantzaketaz egin du berba, eta jaso ditu jendarmeen ostiak. *La bola negra*-z egin du berba, eta erakutsi du armairuan entzerratutako gorputzen aldarrikapenak aretoak bete ditzakeela.

Azken berba berak egin du, urteetan bere inguruan hainbeste hitz egin dela ikusi ostein. Belaunaldi alfer eta inozoa. Errespetu eta eskerrik gabekoa. Erreakzionarioa.

Azkenean, mantra horiek sinistu ere egin ditu. Nostalgiaz gogoratu ditu bizi gabeko garaiak, kritikatu saiakera politiko berriak. Zama horrek herrietan are gehiago eragin izan digulakoan nago. Familiaren gertutasuna edo aldaketak urrun gertatzen diren sentsazioa, nik zer dakit.

Dakidana da badagoela bere potentziaz jabetzen ari den belaunaldi bat. Eman izan zaigun sistema honetaz aspertu dena, eta bere jarduteko moduak dituen.

Gaztediak egin du berba, hain ozen, gizarteak ezin izan du entzungor egin. Eta, orain, ez dirudi isiltzeko prest dagoenik.

BUKATZEKO

"Herria hobetzeko, norberarengandik hasi behar da"

Urtaroekin batera aldatzen da
Surya belar-denda kanpoko horma-irudia

Asier Orbea ELGOIBAR

San Frantzisko kalean dago Surya belar-denda, ibai aldera, eta arreta erakartzen du negozioaren kanpoaldean dagoen horma-irudi koloretsuak. Gainera, paretik igarotzera ohituta daudenek badakite marrazki biziduna dela, sarri aldatzen baita. Dendako ugazaba Remedios Serena topatu dugu margolana-ri azken ukituak ematen. Azaldu duenez, urtaroekin batera aldatzen du hormako margolana. Udazkenerakoa amaitu berri du. Halere, bada hasieratik mantentzen den irudi bat, txantxangorriarena. "Harro nago nola geratu zaidan, eta ez daukat kentzeko asmorik. Txalupa baten gainean margotu dut oraingoan", dio, irribarre batekin. Jendeari ere deigarria egiten zaiola dio, gehien aipatzen diotena baita. Bezeroek eskertzen diote ingurua dotoretzeko egiten duen ahalegina, eta dendaren parean duen tabernako bezeroek ere iruzkin onak egin dizkiote. Remediosek natura eta, nola ez, medikuntza naturala ditu inspirazio-iturri. Horma oso zikina zegoelako hasi zen margotzen, pandemia sasoian. "Arratsaldeetan lasaiago egoten nintzen, zerbait egitea erabaki nuen, entretenitzeko beharra nuelako eta oso itsusi ematen zuelako". Denda txikiek herriari bizitasuna ematen diotela

esan ohi da, eta alaitasuna eta kolorea gaineratu dizkio hark.

Ekintzekin, erakutsi

Kontua da aurrez sekula inon marraztu gabea zela, ez halako horma handietan ez txikiagoetan. Elkarrizketara batu da Remediosen alaba Ainhua, eta gogora ekarri du marrazketarako esku ona duela amak, umetan eskolako lanekin laguntzen zionean oso ondo marrazten zuela akorduan baitu. "Badauka berezko gaitasun bat", dio alabak. Amak onartzen du esku trebeak dituela, edozertarako. Alabaina, uste du gakoa norbere buruaz ziur egotea dela; gauzak egiteko aurtaria eta ekintzailea izateari balio handiagoa ematen dio trebea izateari baino. "Ez diot beldurrik gaizki egiteari. Ezabatuko dut, saiaturko naiz berriro, eta kitto! Margotzen margo-tuz ikasten baita". Orain arte autodidakta izan den arren, ikasteko harra sartu zaio, eta margo ikastaroetan dabil azken hilabeteetan. Astean behin joaten da Udalak antolatzen duen ikastarora. Eta erronka bat jarri dio bere buruari: aurpegiak margotzen ikasi nahi du. "Baina, lasai, oraingo ez daukat-eta inoren aurpegirik hormara eramateko asmorik". Izan duen ekimen horrekin eskulana ere aldarrikatu nahi du, merkatariek

Remedios Serena horma-irudia marrazten ASIER ORBEA

euren berri emateko sare sozialetara eta adimen artifizialera gero eta sarriago jotzen duten garaiotan.

Andaluziako Belmez (Kordoba, Espainia) herri txikian jaio zen Serena, eta 14 urterekin etorri zen estreinako Elgoibarrera. Duela 30 urte zabaldu

zuen Surya belar-denda, eta erretiro aktiboa hartu zuen orain bi urte. Hortaz, margotzeari eskaintzeko denbora gehiago du orain. *Mundua aldatu nahi baduzu, hasi zurengandik*, dio esaera batek, eta filosofia horrekin bat egiten du. "Nork bere ingurua edo dago-kiona txukundu eta ahal dugun neurrian dotoretuz gero, denok irabaziko dugu. Horrela hezi ninduten ni; etxe aurrea garbitzea zen nire jaioterrian egiten genuen lehen lana. Horixe da zabaldu nahi dudana mezua. Guztion ardura da".

Horma oso zikina zegoelako hasi zen margotzen, pandemia sasoian

Arrate Irratia

93.6 FM

euskal sintonia